

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/L.
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Insatni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 — Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.247.

Ljubljana, 10. januarja
Se dva tedna in obilne skupščine
bodo izvoljene. Volilni boj je v polnem
jeku. Ni tako glasan, kakor sicer, ni ta-
ko dramatičen, vendar je močan in glo-
bok. Kakor vedno, kadar trčijo mase,
izginejo poedinci, njih posebni oziri
in samo močno organizirane grupe so v
stanu v taki borbi vzdržati in se uvelja-
viti.

Najstrastnejše in skoro bi rekli z naj-
gršimi sredstvi se bore v Sloveniji ra-
dičevci: laž, obrekovanje, surovo pri-
družanje, besnenje proti inteligenci, zla-
sti pa proti javnim nameščencem, pro-
ti obrtnikom in trgovcem, izpodkopava-
nje ugleda čisto nepristranskih gospo-
darskih zavodov — v tem znamenju se
prij stranka g. Pučija, da reši, kar se
je še rešiti da. Kakor kaj nastopa, ki
je za skledo leče ubil brata, ki mu je
hotel dobro. Najgusneje pa je, kako se
ta stranka priljubljuje klerikalcem, ki jih
podpira, se z njimi veže, a ne vidi, da jo
SLS trenutno izrablja, da bi jo potem
treščila ob tla. Izbacnjera iz udeležbe
na vladi bje ta klika v slepi jezi kakor
besna okoli sebe, nič ne pazi, kam uda-
ri in se bo potem čudila, ko se bo zna-
šla v jami, katero si je sama izkopala.
Bivša SKS bo izšla iz volitev tako po-
ražena, da se bo začudila vsa država,
kateri je Radič v lahkomišelnosti široko-
mestnosti pripovedoval, da je že »pol
Slovenije« v njegovem taboru. Razen v
treh, štirih okrajih so kandidati bivše
SKS samo številni kandidati, pa tudi v
teh okrajih bo SKS težko dosegla po-
trebni minimum. Kdor je res napre-
den, ne bo glasu metel stran za izgub-
ljeno stvar. Napredna fronta se stvar-
ja preko glave takozvanih zelenih ge-
neralov, ki so postali prava sreča za
klerikalstvo in nesreča za napredni po-
kret na kmeth.

SLS vodi bitko s starimi sredstvi: z
vero, Marijinimi družbami, s cerkvenim
in posojilniškim pritiskom. Mučno ji je
hvaliti oblasti, proti kojim se je šest let
borila in kojih konstitucija tudi slepemu
dokazuje, da ne bo nič ne z revizijo
ustave, ne z avtonomijo. Pri tem pa se
prihaja na dan, da imajo oblasti več de-
lokroga in samostojnosti kakor bivši
deželni zbor krajski, ki ga je SLS na-
silno razgnala. Kmalu bo SLS morala
hvaliti, kar je preklinjala.

Na izid obilnih volitev z vso po-
zornostjo čaka vsa državna politika.
Po njih pride razpust Narodne skupšči-
ne in zato je indikacija, ki se pokaže
23. t. m., dvojne važnosti. Konture te
indikacije se že javljajo: slabitev ra-
dikav in radičevcev!

NRS je brez glave in rešuje je z vlad-
nim pritiskom, kar še more. A v Vojo-
vini, Slavoniji, zapadni Bosni poka-
njena razdvojena fronta pod navalom
SDS. Ko se pokaže, da NRS niti z ne-
čuvnim terorjem svojih sreskih pogla-
varjev, beležnikov in delovodij ne mo-
re držati pozicij, kaj pa potem, ko ji ta
sredstva izpadejo iz rok? 20 odstotkov
izgube na vladi pomeni v stvari 60 od-
stotkov, če bi bila NRS v opoziciji. Ce-
la srbohrvatska periferija je v plame-
nu, kar priča o kralju sporazuma. Raz-
pad NRS je pred durmi.

Medtem ko se pripravljajo radikalom
Sedanj v Vojevodini in Sremu, se je
zamajala radičevska fronta v severni
Dalmaciji. Radič je politel sredi zime
tja gasit in reševati, a prekasno. Zdi se,
da njegov obisk le še bolj ogroža polo-
žaj HSS na teh vročih tleh. Poraz HSS
v severni Dalmaciji in obča slabitev in
zmanjšana borbenost HSS v Hrvaški,
ta prognoza se stavlja za 23. januar ali
z drugimi besedami: skinite Radiča z
vraide in cela njegova fronta od Dubro-
vnika do Varaždina se bo razsula.

V tej luči je trud slovenskih radičev-
cev le še razumljiv v osebnih sovrašt-
vih in častihlepljih ter poželjivostih, ki
navdajajo to kopno grupo. Oni so v
tem trenutku resna bilka SLS, ki bi
pod navalom združenih naprednih sil v
Sloveniji bila nedvomno popolnoma
oslabljena, a si ta hip še pomaga, ker so
napredne moči vezane v medsebojnem
boju. Pa tudi v tem trenutku je sila SLS
zelo in bistveno oslabljena: Apatija v
njenih vrstah, obupavanja nad lastnim
programom, zdvajanje nad vodstvom
in obča utrujenost ter nerazpoloženje
navdaja danes klerikalne mase. Težko
jim je dopovedati, zakaj treba prega-
njati ravno demokrate, ki so glede ob-
lasti in ustave edino pravo zadeli in
prav obdržali. Čemu to ubijanje in iz-
podjedanje, ko ne gre ne za vero, ne
za moralo, ampak za gospodarska vpra-
šanja, kjer je SDS na edino vzdržnem
stališču samouprave in decentralizaci-
je, ki ga nihče ne more izpodbiti.

Organizacija SDS te dni kliče na delo
vse svoje moči. Obrtniki in trgovci, ki
so jih klerikalci in radičevci spravili ob
stanovsko avtonomijo, sedaj vidijo, kdo
jim je sovražnik, kdo pa od nekdanj
ne-sebični prijatelj. Kmetje, od radičevcev
izigrani, od klerikalcev v cerkvenih
davščinah izmognjeni, po zločinski ne-
rednosti SLS izsesani in starem davč-
nem zakonodavstvu, delavci, ki jim je
mesto davčne reforme delegacija 20
poslancev SLS, kateri so krepko poma-
gali do izvolitve, kot vezilo domu pri-
nesla davek na ročno delo, javni na-

Pričetek nove politične kampanje

Vtis Pribičevićevega zbora. — Mučno razpoloženje v vladi. —
Borbenost pašicevcev. — Važnost Radičevega kraha v Dalma-
ciji.

Beograd, 10. januarja, p. Božični praz-
niki so minili v popolnem zatišju. Edino
zbor Svetozarja Pribičevića je v ne-
deljo bil velik dogodek ter se tudi dan-
es živahno komentira. Danes se je situ-
acija začela oživljati in bo odslej vedno
bolj živahna v kampanji za bližajoče se
volitve v oblastno skupščino ter sprčo
sestanka Narodne skupščine, ki bo skli-
cana po dosedanjih dispozicijah za to-
rek 25. januarja.

Glede na nejasno stališče velikega de-
la radikalne stranke položaj vlade ni
kakor ni siguran. V ostalem pa se pri-
čakuje izid obilnih volitev, od katerih
bo v mnogem odvisen nadaljni politični
razvoj. V opozicijskih vrstah se pri-
pravlja predstava, da naj se nujno skli-
če Narodna skupščina. Opozicija zaht-
va vladno deklaracijo, da bo lahko so-
dila, kaj misli vlada delati in da izve,

kaj se vedno drži skupaj obe vladni sku-
pini, ko se vendar medsebojno javno
obtožujeta zaradi lenobe in zastanka v
delu.

Posebej je treba poudariti, da so pa-
šicevci imeli danes dopoldne sejo v ra-
dikalskem klubu in da pričenjajo vedno
bolj odkrito kazati svojo borbenost. Tr-
dijo, da jih je sedaj 40, ki so odločeni
iti v borbi proti Uzunoviću do skraj-
nosti.

Popoln fiasko Stj. Radiča v Dalmaciji
je izzval senzacijo. Vsi listi beležijo, da
je smatral Radičev dalmatinski kam-
panjo za ponesrečeno. Politični krogi
beležijo te dogodke kot eden najvažnej-
ših pojavov naše notranje politike.

Tekom dopoldneva se je vršila pri-
g. Uzunoviću konferenca ministrov
Maksimovića, Jovanovića in Perića. Se-
je ministrskega sveta ni bilo.

Sijajen Pribičevićev shod v Beogradu

Velik govor voditelja SDS o našem notranjem in zunanjem po-
litičnem položaju.

Beograd, 10. januarja r. Kakor vsi dose-
dani zbori g. Svetozarja Pribičevića v dr-
žavni prestolici, je bil tudi včerajšnji, ki se
je vršil v veliki dvorani Kazine, pričakovan
z velikim zanimanjem in najodličnejše po-
sečen. Četudi se je Beograd nahajal še v
komodnem prazničnem razpoloženju, je bila
dvorana že pol ure pred shodom nabito
polna in se število zborovalcev čeni na 3000.
Mnogi so morali oditi, ker tudi na hodnikih
niso dobili prostora. Predsedoval je pre-
sednik centralnega odbora SDS za mesto
Beograd g. Miloš Savčić.

Burno pozdravljen je g. Pribičević takoj
prešel in medias res. Oblastne volitve bodo
sedanja šibko vlado še občutno oslabile.
Kot posledica tega poraza bo moral slediti
razpust Narodne skupščine in korenita iz-
prememba položaja v celii državi. Uzunovi-
čeva vlada je personalizirana nedelavnost.
Z uvedbo izvenparlamentarnih strokovnjakov
v vlado je Uzunović dokumentiral, da
radikalna stranka nima ljudi, ki bi bili spo-
sobni upravljati dotične resorte. A nima jih
tudi za druge. Zunanji minister se je v fi-
nančnem ministru izkazal kot vajenec,
sedaj pa hoče v najkritičnejših casih voditi
zunanje ministristvo seveda tudi le kot va-
jenec in začetnik! Poraza dr. Ninčičeve po-
litike ni kriv sam Ninčič, marveč ravnotako
Uzunović.

Sedanja vlada nima programa. Govorilo
se je, da bo takozvana vlada sporazuma
povečala kredit države v inozemstvu, toda
Italija napram nam nikoli prej ni bila tako
agresivna kakor sedaj. Z albanskim paktom
je stopila na Balkan in ogroža osnovno na-

čelo naše politike, da Balkan pripada bal-
kanskim narodom. Govornik spominja na
to, da je že leta 1923, izjavil, da moramo
sicer imeti korektno odnošaje z Italijo, da
pa z njo ne moremo imeti pakta prijatelj-
stva, ker je njeno obnašanje napram nam
popolnoma nepriljudsko. Italija je ravno
tako sovražnik Srbov, kakor Hrvatov in
Slovencev. Pot, ki jo je Italija okupirala na
Jadrano ni pot kralja Zvonimira, ali Petra
Krešimira, marveč pot carja Dušana.

Naša država ima slab položaj v Društvu
narodov, kar pa ni čuda, ker naša vlada v
zunajni politiki sploh nima nobene orijenta-
cije, marveč živi vrtoli od danes do jutri.
V notranji politiki pa do mala ni niti za las
drugače, kakor je bilo v pokojni Avstriji.
Narod želi svobodo, državni aparat pa jo
davi. Govornik, ki je Narodno Veče pri-
peljal v Beograd, doživlja, da v njegovih do-
cah kraji vlada »turske, bolgarske, mad-
žarske in vse druge metode, samo ne evro-
pske.

Govornik ostro napada radikale. Pokojni
Pašić je govoril, da bi morala radikalna
stranka v opozicijo, da se pomladi in osve-
ži. Zgodilo pa se je, da so radikali vrgli
Pašića v opozicijo, sami pa vanjo niso ma-
rali. Na ta način se jim je posrečilo spravi-
ti Pašića v grob. Govornik pletira za pre-
grupacijo strank in konča s pozivom, naj
Beograščani glasujejo za pravo nacionalno
in gospodarsko stranko SDS.

Zbor je bil zaključen med burnimi ovaci-
jami in na stotine navdušenih zborovalcev
je z veliko manifestacijo spremljalo Pribi-
čevića do doma.

Radič na begu iz Dalmacije?

Nekdanji vsemoččni predsednik HSS ni več varen pred lastni-
mi bivšimi pristaši. — Prekinil bo svojo dalmatinsko turnejo
ter se vrnil v Zagreb.
(Glej tudi poročilo na 6. strani.)

Split, 10. januarja, n. Dalmatinsko
agitacijsko turnejo Stjepana Radiča je
smatrali za popolnoma skrahirano. Ra-
dičeva stranka je v dejanskem razsu-
lu in njen voditelj rešuje le še razvali-
ne. Ogorčenje bivših pristašev dobiva
naravnost burne oblike. Radičevih shodov
se udeležuje le neznatno število
ljudi, a še ti večinoma ugovarjajo in
poslušajo njegove govore s protesti, ma-
nifestirajoč svojo nezadovoljnost in
svojo obsodbo nad goljufivo radičev-
sko politiko. Radičevi shodi se pre-
tvorjajo v demonstracijska zborovanja
proti Radiču.

Posebno burni dogodki so se odigra-
vali sinoči v Sinju in danes v Trilju. V
Sinju Radič ni mogel priti do besede,
ker je takoj od začetka vladal v dvo-
rani strahovit trušč. Njegovi nasprotni-
ki, skoraj sami bivši pristaši HSS, so
obmetavali Radiča z najostrejšimi očit-
ki in imeni. Minister Krajač, ki je bil na-
vzoč, je zaukazal srezkemu poglavarju,
da izprazni dvorano z oboroženo silo.
To se je med burnimi protesti zboro-
valcev zgodilo. A zunaj pred gostilno
so se demonstracije nadaljevale ter so
postajale vedno ostrejšje. Ogorčeno ljud-

stvo je pobilo vse šipe ter zahtevalo, da
se mu izroči Radič, ki se je zabarikad-
iral v gostilniških prostorih. Od naj-
odličij Radičevih pristašev zvečer prire-
jena večerja se ni mogla vršiti, ker
Radič ni upal zapustiti gostilne. Demon-
stracije so trajale do poznega večera
in šele na ponovno intervencijo oblasti
se je ljudstvo razšlo ter se je mogel
Radič odpeljati v Split, kamor je prispel
besen in globoko deprimiran.

Danes ob 8.30 je Radič došel v Trilj.
Akoravno je bila žandarmerija že več-
raj alarmirana in je bilo vse storjeno,
da se Radiču omogoči zborovanje, so
tako po njegovem prihodu pričele bur-
ne demonstracije. Orožništvo je mora-
lo demonstrante s silo razgnati, da je
Radič pred pričim številom mu še osta-
lih pristašev mogel spregovoriti par
besed.

Vesti iz Sinja, Trilja in tudi iz dru-
gih krajev so napravile v mestu ogrom-
no senzacijo. Zvečer se je izvedelo, da
bo Radič vsled popolnega neuspeha
svoje turnee prekinil svoje agitacijsko
potovanje ter se vrnil v Zagreb.

Vtis v Beogradu

Beograd, 10. januarja, r. Beograjski listi
prinašajo poročila o Radičevi turneji po
Dalmaciji s soglasnimi navedbami, da Ra-
dič povsod doživlja poraz in fiasko. »Pol-
itika« obelčuje to dejstvo z velikim naslo-
vom ter navaja, da je v nedeljo prisostvo-
valo na posameznih Radičevih zborih le ne-
znatno število poslušalcev, a še to veči-
noma ljudje, ki so danes že pristaši naspro-
tnih strank in ki so z medklici in drugače
demonstrirali proti Radiču in drugim go-
vornikom. V Lečeviću je bilo po cenitvi do-
pisnika »Politike« največ 100 do 150 oseb.
V Gornjem Muću okrog 100, v Doljem
Muću 250 itd.

Beograjska javnost se bolj kakor kdaj
prej zanima za Radičeve zbere, ki so le še
neznatni sestanki, ter z ironijo in posme-
hom komentira poročanje zagrebškega Ra-
diču naklonenega tiska.

Nelojalen rumunski napad na Jugo- slavijo in Češkoslovaško

Rumunski vladni list očita naši državi in CSR nerealno politi-
ko. — Protest Češkoslovaške. — Jugoslavija sledi.

Bukarešta, 10. januarja, r. V »Cuven-
tulu« so izšli izredno ljuti napadi na Ju-
goslavijo in Češkoslovaško. Politični
ravnatelj Enacovici napada obe državi
z očitki, da sta njuna zunanja ministra
vodila vseslovansko balkansko polito-
ko. Sedaj, ko je izginil dr. Ninčič, bo
odšel s politične pozornice tudi dr. Be-
neš, ker si politični odgovorni činitelji
želijo realnega dela. Rumunija se ne bo
dala premamiti s sugestijami dr. Bene-
ša proti Italiji, ker se zaveda, da tudi
vprašanje Locarna. Male antante in ko-
lektivnega protesta Male antante v Ri-
mu zaradi italijansko-albanskega pakta
spada v področje nerealnosti. Zahteve
privatnega docenta v Pragi dr. Beneša
v balkanski politiki sličejo onim z du-
najskega Balplatza.

Mi smo zadovoljni, pravi list dalje,
da smo doživeli preokret v Jugoslaviji
in sedaj lahko pričakujemo sličen pre-

obrat tudi pri češkoslovaških zavezni-
kih. Vseslovanska politika z izrazitimi
simpatijami za Rusijo je povzročila ja-
čanje komunizma na Češkoslovaškem
ter je kulminirala v Gajdovi aferi. No-
tranje potrebe češkoslovaške republike
ne smejo voditi k vseslovanski politiki.
Spor med Čehoslovaki in Nemci ne sme
izvziti tendence, da bi se v srednji
Evropi proglasila slovanska oblast.
Dr. Ninčič je hotel, da bi država brez
prebivalstva, brez industrije in brez
denarja dobila vpliv v Albaniji v smislu
slovanskega ideala, dr. Beneš pa je ho-
tel, da bi s pomočjo slovanskih zvez
potočel Nemce na Češkoslovaškem.

Kakor se čuje, je češkoslovaški posla-
nik v Bukarešti takoj protestiral proti
izpadom »Cuventula« zoper dr. Beneša
in prezidenta Masaryka. Sličen nastop
se pričakuje tudi od jugoslovenskega
poslanika.

Italijani zahtevajo „osvoboditev“ Dalmacije

Značilni kongres raznarodovalne Lege nazionale. — Samo po-
italijančenje Slovanov more zagotoviti Italiji sedanjo vzhodno
mejo.

Trst, 10. januarja, l. V Verdijevem
gledališču se je včeraj vršil prvi po-
vojni kongres Lege nazionale. Zboro-
vanja se je udeležilo tudi mnogo zastop-
nikov iz Dalmacije. Prisostvovali so ci-
vilni in vojaški dostojanstveniki ter ne-
kateri senatorji in poslanci iz Julijske
Krajin.

Po otvoritvi kongresa s strani občin-
skega komisarija Ronterija so razni go-
vorniki naglašali, da je lega mnogo pri-
pomogla Italiji, da si je osvojila Julijsko
Krajin. Njena sedanja naloga pa je, da
skrbi za asimilacijo tujerodcev. Govo-
rila sta tudi prefekt Fornaciari, ki je
zastopal vlado, in fašistovski tajnik
Barduzzi, ki je v svojem govoru poleg
drugega omenil, da postopa Italija na-
pram narodnim manjšinam neprimerno
boljše nego postopajo oblasti v Dalma-
ciji napram tamkaj prebivajočim Itali-
janom (!?)

Po otvoritvenih ceremonijah je kon-

gres začel svoje delo v glavni dvorani
fašistične stranke. Solški skrbnik za
Julijsko Krajinu Reina je obljubil v svo-
jem govoru popolno pomoč šole za do-
sego smotrov, ki si jih je postavila lega.
Govoril je nato član osrednjega odbo-
ra kom. Coccancig, ki je naglašal, da
mora lega skrbeti za resnično »duševno
osvoboditev« tujerodcev v Julijski Kra-
jini, ker samo taka osvoboditev bo za-
gotovila Italiji sedanjo mejo. Povdaril je
tudi, da se lega ni odpovedala glavni
točki svojih aspiracij, t. j. osvoboditvi
Dalmacije. Govorniku so zborovalci pri-
redili velike ovacije.

Po izvolitvi novega osrednjega od-
bora je bil kongres zaključen. Za pre-
sednika odbora je bil izvoljen bivši
tržaški župan senator Pitacco. Prihod-
ni kongres lege se bo vršil v Zadru.
To mesto je bilo izbrano zlasti zato,
ker hoče lega dokazati, da stremi Ita-
lija tudi za osvoboditvijo Dalmacije.

Italijanske spletke na Madžarskem

Grof Bethlen namerava potovati v Rim, da se dogovori z Mus-
solinijem glede madžarske svobodne cone od Jadrano.

Budimpešta, 10. januarja s. »Pesti Naplo-
poročja, da namerava min. predsednik grof
Bethlen odpotovati v Rim, da se pogaja z
Mussolinijem. Od zadnjega zasedanja Sve-
ta Društva narodov v Ženevi je znano, da
višijo med Madžarsko in Jugoslavijo po-
gajanja o vprašanju madžarske proste lu-
ke od Jadrano. Ker pride pri tem v poštev
tudi Reka, se je pojavila misel Bethlenove
poti v Rim, ki naj bi se tudi z Mussolinijem
pogajal o vprašanju pristanišča. V krogih
vladnih strank pričakujejo, da bo ob priliki
tega obiska sklenjenih več gospodarskih in
političnih pogodb.

Budimpešta, 10. januarja s. K poročilo o
skorajšnjem potovanju grofa Bethlena v
Rim poroča »A Regelt«: Res je, da se je
v madžarskih uradnih krogih z ozirom na
pogajanja med Madžarsko in Jugoslavijo
glede proste luke od Jadrano pojavila mi-
sel, naj bi min. predsednik potoval v Rim.
To naj bi storil posebej že radi tega, ker

je Italija na madžarsko-jugoslovenskih po-
gajanjih glede take luke zelo zainteresirana.
Grof Bethlen naj bi v Rimu v direktnem
razgovoru z Mussolinijem rešil to vpraša-
nje. Odločilen sklep še ni bil storjen.

Beograd, 10. januarja, lo. V beograjs-
kih političnih krogih se je danes razši-
rila vest, da grof Bethlen potuje iz Bu-
dimpešte v Rim. Temu potu se pripri-
suje velika važnost. Naglašja se, da je to
ena izmed akcij Italije za izoliranje na-
še države. Kelikor se trdi v Beogradu,
gre za to, da se med Italijo in Madžar-
sko sklene nov pakt prijateljstva. Pri
tem sestanku Bethlena z Mussolinijem
bi se razpravljalo in rešilo tudi vpraša-
nje kraljevstva na Madžarskem. Bethlen
pritisla v korist Albrehta. Za kompen-
zacijo naj bi se poročil z italijansko
princezino. Razen tega bi Madžari do-
bili na Reki svobodno cono.

Zaleski o aktualnih političnih problemih

Poljska vodi miroljubno politiko, toda se zaveda nevarnosti, ki
ji pretijo. — Poljske meje nedotakljive.

Varšava, 10. januarja, s. Na otvoritvenem
banketu nove Poljske studijske družbe za
mednarodne probleme je povzel besedo tu-
di zunanji minister Zaleski, ki je dejal med
drugim:

Temelji poljske zunanje politike so abso-
lutno postavljeni. Ta politika stremi za
ohranitvijo miru in za splošno konsolida-
cijo. Po izkušnjah stoletnega hlapčevstva
smo kljub temu, da je prišlo po velikih te-
žavah med narodi do pomirjenja, prepri-
čani, da obstojajo nevarnosti, ki jih ne
smemo pustiti iz vida. Mi jih sodimo mir-
no in se pripravljamo, da se jim lahko, ako
bi bilo treba, postavimo uspešno v bran.
Razvoj in izpolnitev Društva narodov
zavisi v prvi vrsti od tega, da se vse države
drže obveznosti pakta in posebno čl. 10.
Društva narodov. Zal ne morem ugotoviti,
da bi jih res vsi člani zadovoljivo izpolnje-
vali. Če trdim to, mislim na naše sosedo na
zapadu, ki razvijajo v zadnjem času živah-
no propagandno ofenzivo, ki nikakor ni v
skladu z določbami čl. 10. pakta Društva
narodov. Menim, da ta propaganda ni sa-
mo v nasprotju s paktom, temveč tudi ne-
varna za splošni mir.

Kar se tiče Nemčije, želimo vsi Poljaki
brez izjeme, da bi živeli z njo v čimbolj
prijateljskih odnosih, to pa iz več vzro-
kov, predvsem iz gospodarskih. Tako pri-
zadevanje je v interesu Poljske in Nem-

čije. Na drugi strani menim, da tolmajo
javno mnenje vse Poljske, da ne bi na Polj-
skem nihče pristal na to, da se dobri
prijateljski odnošaji dosežejo za ceno re-
vizije naših zapadnih mej. Mi ne bomo za
nobeno ceno odstopili niti pedi pomorjan-
ske ali šlezijske zemlje, ki je že stoletja
poljska. Upam, da bo to napravilo konec
tudi raznim načrtom, ki jih pošiljajo v
svet, da naj bi se poljski koridor zamenjal
za Litvo ali Klajpedo. Taki načrti samo
vzmemirajo Evropo in pospešujejo delo ro-
varjev in onih, ki hočejo napasti medna-
rodno antanto.

Glede razmerja do Rusije je minister iz-
javil, da je prepričan, da se bo kljub ne-
katerim težavam, ki jih ima poljska poli-
tika na vzhodu, vendar ohranil mir na ta
način, da se bosta obe državi držali med-
narodnih obveznosti, ki sta jih prevzeli.
Absolutna neodvisnost baltških držav pa
je ena izmed dogem poljske zunanje politi-
ke. Litva je edina baltška država, s katero
Poljska ne živi v takih odnosih, kot bi
želela.

Bombni atentat

Lizbona, 10. januarja, (be.) Včeraj je več
neznancev vrglo proti tukajšnji cerkvi sv.
Boštjana bombo, ki pa je povzročila le
stvarno škodo.

Volilna ofenziva SDS na celi črti

Edina resna nasprotnika SDS in SLS. — Krasno uspeli shodi in sestanki kandidatov SDS v obeh oblastih.

V nedeljo so se vršili v mnogih krajih obeh oblasti izvrstno obiskani in vseskozi uspešni shodi SDS, katere krepka politična ofenziva budi v narodu vedno večji odmev ter obeta za volitve najlepših uspehov. Povsod je videti, kako je omajano zaupanje ljudstva v nesrečno politiko klerikalne stranke, katere z veliko muko in le z brezobzirno zlorabo vere in cerkve brani svoje omajane postojanke. Med radičevci je opaziti splošno zmešnjava. Ta stranka bo doživela pri volitvah strahovit polom. Napredni kmetje povsod uvidevajo, da jih je g. Pucelj speljal v nemogočo in do skrajnosti mučno situacijo in da je politika Radičevce stranke, kateri se je udinjal g. Pucelj, našemu kmečkemu ljudstvu prinesla samo škodo, bivši samozavestni SKS pa blazno in razočarano. Druge stranke se med ljudstvom skoraj ne pojavljajo, zlasti ker gredo pristaši NSS povsod z demokrati. O radikalih ni vredno govoriti, nje ljudstvo prezira in napredni ljudje vedo, da so radikalne kandidature, v kolikor se pojavljajo, le — klerikalnem vseč. Po nekaterih okrajih razvijajo živahno agitacijo socialisti, a njihovi izgledi so neznatni. Situacija na deželi je ta, da si stojiha nasproti samo dva resna nasprotnika: samostojni demokrati in ž njimi združeni narodni socialisti ter klerikalci. O nedeljskih shodih in sestankih SDS smo preleli danes sledeča poročila:

V poljanski dolini so se vršili trije izvrstno uspeli shodi, na katerih je govoril nosilec liste za krajski srez doktor Kramer. Popoldne ob 2. se je vršil shod na fužinah za volice občine Oslica, kateremu je predsedoval župan gospod I. Jezeršek. Na zborovališču, ki so ga volilci napolnili do zadnjega kotička, sta govorila dr. Kramer in dr. Rapč. Oglasil se je tudi pristaša bivše SKS gospod Telban-Kolar, ki je izjavil, da se z izvajanjem govornikov popolnoma strinja ter je volilce opozarjal, naj ne nasadajo več raznim obljubkarjem. Popoldne se je vršil v Sokolskem domu v Gorenji vasi dobro obiskani javni volilni shod, katerega se je udeležil tudi domači klerikalni kandidat Uršič-Presavec. Skupil je to tako, da so on in trije, štirje njegovi pristaši postali popolnoma krojiti ter se na koncu zborovanja prijazno poslovili od dr. Kramerja. Zvečer ob 7. je govoril dr. Kramer v gostilni g. Peterlina v Poljanah ter je ob splošnem odobravanju volilcev razvil program SDS za delo v oblastnih samoupravah.

V radovljiskem okraju je nosilec liste SDS g. Ambrožič imel več lepo uspešnih sestankov ter v Gorjah krasen shod, na katerem je ob splošnem odobravanju tudi dosedanjih nasprotnikov razvil gospodarski program SDS.

V logaškem okraju se je vršil v zavodnih žiberskih sijajen shod SDS, kjer je razvil svoj program naš kandidat g. Valentin Poljanšek. Tudi v Hotederski, ki je stara napredna trdnjava, je bil ob ogromni udeležbi odobren program g. Poljanška.

Živahno volilno gibanje je v Beli Kraljini. Posebno pomembna sta bila nedeljska javna shoda v Črnomlju (sklicala SDS) in v Gradcu (sklicala HSS). Shod v Črnomlju je vodil g. Karel Müller, govorila pa sta g. Cimerman iz Ljubljane in ob posebnih pozornosti zelo mnogobrojnega poslušalstva naš nosilec liste g. Julij Mazelle, ki je razvil gospodarski program, katerega so zborovalci soglasno odobrili. Za Pucelja se je poskušal zavzeti črnomljski župan, a brez konkretnih podatkov. Pri resoluciji zoper znižanje uvozne carine na vino, je neki vinogradnik ugovarjal, češ da treba Francozom to dati. Resolucija pa je bila soglasno sprejeta.

V Gradcu je ogromna množina zbo-

rovalcev zahtevala izvolitev predsednika. Radičevci, ki jih je bilo komaj 10 in klerikalcem ni nič pomagalo, dasi so zavlačevali otvoritev shoda. Za predsednika je bil izvoljen g. Mazelle, ki je dal besedo radičevskemu nosilcu Stublerju, da bi ljudstvo videlo kaj ve in zna. Stubler pa ni razvil nič programa. Govoril je mnogo o korupciji, ki jo sedaj že skoraj dve leti radičevci pokonci držijo. Uvozne carine na vino je zamolčal, pač pa na vso moč hvalil, da se uradnikom znižajo plače. Nato sta gg. Cimerman in Mazelle točko za točko ovrгла Stublerjevo govoricenje. g. Mazelle pa je razvil program oblasti in kaj hočemo v oblastni skupščini doseči. Tako je shod prevzela SDS, ki ga je stvarno uporabila za agitacijo. Nosilec radičevske liste g. Stubler je od samega razočaranja na svojo revščino izgubil ravnotežje in začel kričati, da je čisto prav, da se uvažajo francoska vina, češ si bo vsaj tudi kmet lahko privoščil šampanjca. Zborovalci so se temu izbruhu sovraštva proti domačim vinogradnikom smejali in zgražali. vsi pa so videli, da je SKS izgubila pamet. Zbora v Črnomlju in Gradcu sta sijajna otvoritev volilne bitke v Beli Kraljini, kjer se bo ljudstvo v borbi med prof. Jarcem iz Ljubljane in našim Julijem Mazellom odločilo za domačina.

V mariborski oblasti

Sv. Lenart v Slov. gorah. Za volitve v oblastno skupščino je naše delo v polnem teku. Nosilec liste g. Vračič marljivo obiskuje poedine organizacije in občine. Vsa znamenja kažejo, da se bo močno dobro odrezal. Pri Sv. Juriju v Slov. gorah je bil v nedeljo dne 9. januarja prvi veliki shod naše stranke v tem klerikalnem kraju, na katerem sta poročala kandidata Vračič in dr. Goršek. Zborovalci so soglasno odobrvali naš politični in gospodarski program.

Ob 3. popoldne se je vršil shod pri Mariji Snežni ob Muri v naši najsevernejši fari, kjer nismo imeli dosedaj organizacije. V prostori gostilne Krisper je poslušalo nad 100 ljudi poslance dr. Pivka, nosilca liste Vračiča in dr. Gorškega, nakar se je ustanovila nova krajevna organizacija SDS.

Krasen uspeh je imel dr. Pivko tudi pri Sv. Lenartu, kjer se je vršilo zborovanje ob 8. zvečer. Razen tržanov je bilo navzočih 70 volilcev iz okolice, nekateri celo iz oddaljenih vasi. Zborovanje je bila manifestacija za politična načela SDS in imeli smo vtis, da se v sv. lenartskem okraju tako naglo jasni, da bo to težko občutila nasprotna stranka, ki je smatrala ta okraj doslej za svojo izključno last.

Rogaška Slatina. Prvo zborovanje nosilca liste za šmarnski srez je bilo v Zetalah pri Slovenski. Sobe so bile polne občinstva in navzoči so bili štirje župani. Zborovanje je otvoril g. Vidgaj in g. Perkovič je s svojim delovnim programom tako navdušil zborovalce, da so razen treh vsi izjavili, da bodo glasovali za SDS. Radičji pri nas nima več mesta in Pucelj se nani.

Ptuj. V nedeljo 9. januarja se je vršilo v Ptuj ob 10. dopoldne veliko zborovanje v Narodnem domu. Ob tej priliki so se volilcem predstavili kandidati za oblastno skupščino g. Petovar, Mikša, Blažek in drugi. G. Petovar je poljskim kmetiskim volilcem delovni program SDS za oblastne skupščine, nakar je posl. dr. Pivko v ostrem govoru razgalil metode ničredne politike radikalov, radičevcev in klerikalcev ter pokazal pot, po kateri mora naš narod korakati, ako hoče priti na višjo stopnjo blagostanja. Zborovanja so se udeležili posredniki iz bližnje in daljne okolice. Govoril je tudi g. Mohorko, nosilec liste za mesto Maribor. Vsi govorniki so želi živahno odobravanje.

partizanstvu. Ta protest, da mora biti »soglasen, enodusen, voličasten«. 23. januar »mora na program SLS prisoči zopet vse slovensko ljudstvo«. Tako in na stičen način ponavljajo klerikalci, ko jim voda teče v grlo, svoje stare, obrablene in sleparske volilne slagerije.

Zakaj neki je potreba, da bi sedeli v oblastnih skupščinah sami klerikalci? Ali ni pametnejše, da bo še kdo drugi v teh zastopih, ki bo klerikalcem na prste gledal in povzdignil glas, če bodo uganili take svinjarije kot so jih v bivšem delovnem odboru? V interesu samih klerikalcev bi bilo, da pride v oblastne skupščine tem jačša, tem sposobnejša opozicija, da ne bodo klerikalni kolodvodje sami pod enim klobukom.

Če pa naj se že vrše oblastne volitve v znamenju protesta, potem pa je na dlan, da mora veljati protest nesposobnosti in vrtoglavo klerikalne politike, ki je v zadnjih sedmih letih vse zaturla. Ako bi bil slovenski kmet svoboden in ne podlegel teoriji brezvestne politikujoče duhovščine, bi brezdvoma obračunal s klerikalnimi generali, ker ni nič v njegovo sredo, viti v njegovo čast, da klerikalne stranke se ni doletela ista usoda kakor Avstrijo, klerikalnih kolodvodj pa isti poraz kakor avstrijske generale. Ako klerikalci mislijo, da jim bodo potapljaljoče barko reševali sedaj pristaši drugih strank, se bridko varajo. Se ocel gre samo enkrat na led. Ta izrek poznajo sedaj celo tudi komunisti.

Po vsej Sloveniji gre glas, le „Domovina“ je za nas!

Nadaljevanje proračunske razprave v finančnem odboru

Beograd, 10. januarja p. Danes se je zopet sestal plenim finančnega odbora in nadaljeval načelno debato o proračunu za leto 1927-28. Seja je trajala od 16. do 19. Kritiko budžeta je otvoril dr. Slavko Sečedov s konstatacijo, da je današnji finančni minister na falost v celoti sprejel oklope svoje predhodnika in da nadaljuje staro politiko v prevari, da je proračun v navnotežju in da je v njem veliko prihrankov. Naš budžet je stalno v deficitu in je pričakovati po podatkih samega finančnega ministarstva, da bodo v prihodnjem letu dohodki zopet manjši, kot so proračuni, vsled česar bomo imeli nov deficit. Finančni minister ni povedal nič kaj misli storiti za satracijo gospodarske krize. V odgovoru ministru Marković priznava, da konkretno ni navedel vseh mer, katere namerava, izgovarja pa se s tem, da je to zelo veliko in komplicirano vprašanje.

Radičevec Nikola Preka je konstatiral, da je naš kmetijski stan v zelo težki krizi ter je iskreno priznal, da vlada ničesar ne stori za odpravljanje gospodarske krize.

Nato je govoril dr. Ladislav Polić, ki je izjavil, da se popolnoma strinja s kritiko posl. Preka. Čudi se pa, kako more Preka vendarle glasovati za budžet. Prekova kritika je najboljši dokaz, da so ugovori opozicije opravičeni. Obsirno govori proti nam, kako je bila sestavljena poslednja Uzunovičeva vlada. Vlada nima nobenega delovnega programa in on dvomi, da bo današnja vlada sprejela zakon o centralni upravi in o neposrednih davkih. Vpra, kaj je z anketnim odborom. Ako je Pašić umrl, s tem preiskava ni postala brezpredmetna. Glede budžeta pravi, da ni realen, da je poln deficita, da so redukcije ključne in pravzaprav izvedene samo v knjigovodstvu. Vpraša radičevce ali bodo ostali dosledni obljubam svojega šefa Stj. Radiča, ki je zahteval, da se vojni proračun zmanjša za eno milijardo, dispoziციjski fond pa za 100 milijonov. Z narodom se ne sme delati noben eksperiment več. Glasoval bo proti.

Finančni odbor bo jutri nadaljeval delo.

Bolezen prof. Cvijića

Beograd, 10. januarja. r. Bolezen profesorja Jovana Cvijića se je zopet poslabšala. Med številnimi drugimi posetniki je g. Cvijića obiskal tudi kralj, ki se ves čas živahno interesira za zdravje našega učenjaka.

Poslaniku Rybaru je krenilo na bolje

Beograd, 10. januarja. p. Zvečer so je Vaš dopisnik informiral v sanatoriju na Vračaru o zdravstvenem stanju dr. Rybara. Odgovoril so mu, da je stanje bolnika precej dobro, da se je zelo zboljšalo in da so zdravniki v splošnem zadovoljni.

Pribičevići in Davidovičevi demokrati v eni fronti

Sušak, 10. januarja. n. SDS in Davidovičevi demokrati bodo te dni izdali skupen proglas na narod o priliki oblastnih volitev. V glavnem se volilna borba kreče v dveh smereh: za radičevščino in proti njej. Za nedeljo se pripravljajo na Sušaku velika manifestacija za jugoslovensko misel na Pri marju, pa proti Radiču. »Novi lista«, ki je postal radičevski, je redi tega ves razburjen. To je dobro znamenje za SDS.

Incident ob črnogorsko-albanski meji

Podgorica, 10. januarja. p. Tu se je dogdil nov obojni incident. Kmet Vasa Preljević je prekoraj albanško mejo, da privede nazaj svojo živino. Na albanskem ozemlju ga je ustrelil albanski orožnik. To je naše ljudi tako razburilo, da so hoteli z orožjem prestopiti mejo in se maščevati. Poslan je bil odred naše vojske, da prepreči spopad.

Razgnan shod federalistov v Osijeku

Osijek, 10. januarja. n. Včeraj je imel takozvani Hrvatski blok skupščino na trgu v spodnjem mestu. Govoril je tudi vodja osječkih neodvisnih delavcev prof. Božidar Matrnici. Zato je redarstvo shod s puškami razgnilo. Tudi voditelj neodvisnih delavcev dr. Sima Marković je imel sestanek neodvisnih delavcev. To je bil prvi javni shod dr. S. Markovića, odkar je bil izpuščen iz zapora.

Politične beležke

Gonja proti uradništvu

Na vseh shodih po deželi je opaziti, da imajo radičevski agitatorji nalogo med ljudstvom širiti mrzlo proti javnim nameščencem. Oficijski in neoficijski govorniki bivše SKS so na delu, da silijo prav po klerikalnem vzorcu državne uslužbenice vseh vrst, kakor požerube, ki ne delajo nič in ki jim je treba prejemke še znižati. Na shodu na Rakci se je to odlično potrdilo tudi od samega vodje te stranke g. Pucija. Najbolj imajo na plač učiteljstvo, ki mu ne privoščijo plač. To je zabavla raznim učiteljem in državnim nameščencem, ki podpirajo HSS. Na nedeljskem shodu v Gradcu je nosilec radičevske liste g. Stubler izjavil, da je nameščencem vzeti draginjske doklade. Češ da se mastijo na stroške kmeta Vračamo se torej v čase, ko je naša SLS kričala, da uradniki samo žro, žro in žro samo s to razliko, da se je sedaj poleg SLS pojavila SKS, ki je svoječasno bila napredna in tedaj te demagogije ni uganjala.

Reševanje nemške vladne krize

Dr. Curtius poverjen s sestavo vlade. — Izid formalnih pogajanj s strankami odvisen od stališča posameznih strank.

Berlin, 10. januarja. s. Listi poročajo, da je predsednik Hindenburg povabil danes najprej vodjo socialno - demokratične državzbornorke frajke poslance Mallier-Frankla in ga naprosil, naj prične pogajanja s strankami radi sestave nove vlade. Kakor poročata »Montags - Post«, bo Müller-Franken ta nalogo odklonil. Nato bo državni predsednik po parlamentarnem običaju poveril sestavo nove vlade voditelju nacionalistov grofu Westarpu. Grof Westarp si bo izprosil čas za pomislek, da začne vsaj formalna pogajanja s strankami. Ker se bo njegov poskus brez dvoma izjalovil, bo predsednik nato poveril sestavo vlade državnemu gospodarskemu ministru dr. Curtiusu. Če se tudi ta poskus ponesreči, bo treba vzeti državnega kancelarja zopet iz vrst centurme, ki bo, kakor dr. Marx, vodil kabinet, naveden na nevirnostno socialni demokrati.

Kočljiv položaj za Angleže na Kitajskem

Vse angleške koncesije izgubljene? — Angleška trgovina prenehala poslovati. — Konzuli prosijo svoje vlade za vojaško pomoč. — Ofenziva proti Kantonu?

Sanghai, 10. januarja. d. Angleški konzul je na lastno odgovornost izročil vzdrževanje reda v angleških koncesijah kantonskim oblastem. S tem korakom je postal proti namrtu zunanjega ministarstva, ki je nameravalo braniti ozemlje do skrajnega. Angleška oblast so izjavila Kantoncem, da umaknejo zadržane vse čete, da bi jih v protuslugu podpiralo kitajsko četo proti uporabi nacionalistom. Angleži pa so naselili južnokitajskim četam, ki so se na ta način hitro in popolnoma polastile angleške koncesije. Dva funkcionarja angleškega poslanstva sta se odpeljala v Hankau, da preiščeta položaj, zlasti pa, zakaj je postal angleški konzul na lastno pest. Baje je angleški poslanik v Pekingu priporočil svoji vladi, naj odleži nastopa bolj odločno.

London, 10. januarja. (Jo.) V dolini Jangtse je vse mirno. Angleži se v Hankau nemoteno gibajo. Angleški trgovci so odklonili poziv kantonskega zunanjega ministra Cena, naj zopet začne poslovati. Dokler ne bodo imeli primerne garancije za sedaj in za bodočnost, ne bodo odprli svojih trgovin. »Morningpost« pravi, da ustavitve vsake trgovine najbolj škoduje kitajskim interesom. Kitajske banke so morale ustaviti svoje delovanje in vse kreditne operacije. Radi tega želi kantonska vlada, da se prične zopet trgovinsko poslovanje. »Times«, pravijo, da

Prizadevanja za sestavo nove vlade so se danes nadaljevala vse dopoldne. Kakor se izve iz parlamentarnih krogov, je državni predsednik predsednik državnega zbora Loebeja, da bi se z njim razgovoril o parlamentarnem položaju. V zvezi s tem je Hindenburg sprejel voditelja bavarske ljudske stranke stolnega kapitularja Leichta in predsednika gospodarske zveze profesorja Breitta. Ponovno razgovor z voditelji velikih frakcij v tem štadiju krize ni bil predviden, ker so že pred prazniki obravnavili svoja stališča. Razgovor s predsednikom Loebejem ni imel nobenega uspeha. Domneva se, da bo Hindenburg poveril sestavo vlade državnemu gospodarskemu ministru. Državni predsednik je sprejel popoldne dr. Curtiusa ter mu poveril sestavo vlade: Curtius si je odločitev pridržal.

London, 10. januarja. d. Reuterjev urad poroča iz Shanghai: Iz japonskega vira se je poročalo, da so kitajske čete zasedle več angleških naselbin v Kijungju. Potrjuje se, da kitajske čete ne morejo vzdrževati miru na angleški koncesiji, ki je zato v veliki nevarnosti pred naraščajočo množico fanatiziranih množic nacionalistov. Cariniki so se vrnili na ameriško ladjo.

Sanghai, 10. januarja. d. V Hankau je prišlo pet ameriških rušilov. Semkaj je došel po reki Jangtse prvi transport beguncev iz Hankau, 50 ameriških in 350 angleških žena in otrok, večinoma rodbine trgovcev in misijonarjev iz Hankau in okolice. Ker ni moglo odvesti na varno vsekupanje inozemske kolonije, ki šteje kakih 40.000 duš so v petek zaprosili vsi konzuli svoje vlade za nujno vojaško pomoč, ker so sedaj več ali manj v opasnosti vsi inozemci in ne samo Angleži.

London, 10. januarja. s. Kakor »poroča« Daily Mail iz Pekinga, se je prižela ofenziva zavrnjenih četi proti Kantoncem. Odkelki maršala Vupejtuja so baje pri Hunanu izvojevali dve odločilni zmagi.

Ameriška petrolejska politika

Resna nevarnost vojne v Ameriki. — Burna debata v washingtonskem parlamentu. — Vse gre le za petrolejske vrelce v Mehiki.

Washington, 10. januarja. d. Zadnja seja senata je bila izredno zanimiva. Nastopili so demokratični senatorji in napadali vlado zaradi njene politike v srednji Ameriki. Debatlo je nael senator Reed z daljšim govorom, v katerem je izjavil, da so vesti o gotovih izjavah nekoga višjega funkcionarja Bele hiše, antistifikacija. Potem je povzel besedo demokrat Rodin, ki je potom predsednika senata posvaril vlado, naj nikar ne tira naroda v vojno radi osebnih interesov nekaterih petrolejskih magnatov. Njegov tovariš Wheeler je dejal, da Zedinjene države zatirajo Nikagauo. Senator Shipstead, zastopnik stranke farmarjev in delavcev, je dejal, da mora kongres vedeti, zakaj mora narod v vojno, ako to že mora biti. Naslednja dva govornika, člana republikanske stranke, sta zagovarjala politiko predsednika Coolidgea. Vodja vladne stranke, Curtis, je zaprosil senat, naj zavrže nekatere načne debate o tej kočljivi zadevi, dokler državni tajnik Kellogg ne poda še ta tolen obzirno poročilo o položaju in odboru za zunanje zadeve. Republikanec Edige je vprašal, ali kritiki, ki so prenašli s svojo rabo, ne pomislijo, da gre za življenje in last ameriških državljanov.

Mexico City, 10. januarja. d. Predsednik republike Calles je sprejel skupno ameriških uvoznarjev, pisateljev, duhovnikov in trgovcev, ki so prišli semkaj, da se na licu mesta informirajo o napetosti med Zedinjenimi državami in Mehiko. Predsednik jim je

izjavil, da je pripravljen predložiti spor, ki je nastal med obema državama zaradi novega petrolejskega zakona v Mehiki, haškiemu razsodilcu, ako je to edina pot, da se zadeva poravnava in da puste Zedinjene države njegovo deželo na miru. Calles je dejal, da bi uresničenje »Washingtonske« pretnje, preklicati priznanje njegove vlade, imelo za posledico takojšnji izbruh revolucije v Mehiki, kar bi njemu sovrazniki smatrali za vzpodbudo k nadaljnjim akcijam. Naglasil je, da bi že itek prišla suverenost Mehike v nevarnost, ako bi se spor z Zedinjenimi državami predložil haškiemu razsodilcu. Predsednik je priznal, da so revolucionarni elementi že na delu, vendar jih ima vlada v kloščih in vsakega, ki ga zaloti, strogo kaznuje. V sklad novega petrolejskega zakona nimajo petrolejske družbe škode. Kdor je prišel do svoje posesti pred letom 1917, jo lahko vzame v najem za 60 let, po preteku te dobe pa se najem mora podaljšati za nadaljnjih 30 let.

Kar se tiče Nikaragae, je govoril predsednik Calles o zgodovini te dežele in naglasil svoje naziranje, da zahteva Diaz kot konservativnega predsednika te republike niso upravičene. Ako bi sibe, bi bilo potem v Nikaragui kar dvoje kabinetov; eden bi bil vlada sile in nezakonitosti, drugi pa vlada zakonitosti. Mehika je priznala vlado zakonitosti, Zedinjene države pa kabinet sile in nezakonitosti.

Napredek levice v francoskem senatu

Pariz, 10. januarja. d. Včeraj so se po vsej Franciji vršile volitve za eno tretjino novih senatorjev. Oddati je bilo treha 108 mandatov. Takoj je bilo izvoljenih 63 senatorjev, in sicer dva konservativca, 17 republikancev, 14 levičarskih republikancev, 6 neodvisnih radikalov, 20 radikalov in socialističnih radikalov, en socialistični republikanec in trije socialisti. V 44 okrajih je potrebna ožja volitev.

Med izvoljenimi ali zopet izvoljenimi so tudi ministri Barthou, Peret, predsednik zbornice Leon Berard, Caillaux, Laval, Jourdain, Clementel, Bienvenu-Martin, Victor Borot, Jonnart, Dalbiez, Fernand David in Renault. Med onimi, ki niso bili izvoljeni, je tudi bivši minister Francois Albert. V ožjih volitvah so predsednik senata de Selves, bivši predsednik republike Millerand, bivša ministra Steeg in Klotz, Dariac in Pams.

Pariz, 10. januarja. (bc.) Po končnem izidu senatnih volitev je morala včeraj odstopiti desnica levici deset mandatov.

Slike iz svobodne Italije

Turin, 10. januarja. a. V Collegau so odkrili včeraj veliko zalogo orožja. Nekd član fašistovega naraščaja je izlezel čez puške, ki je bila zakopana v zemljo. Oporočil je na to takoj orožnike, ki so našli tankiše se 34 pušk, več velikih zabojev patron, 18 zabojev ročnih granat, 2 ovi želatine, razne dele strojníc in 25 belad, ki so imele za embliem srp in kladivo. Oblasti so uvedle preiskavo.

Milau, 10. januarja. d. Policija je prejela bivšega inšpektorja v ministru za obnovo porušeni krajovi Mora, ki ga je lekala že pet let. Moro je leta 1921. kot upravnik državnih skladov ponesrečil na milijon lir državnega denarja. Sodišče v Trevisu ga je obsodilo na sedem let ječe. Moru pa se je

posrečilo pobegniti iz kazalnice in je prišel na Dunaj. Kasneje se je pod napačnim imenom potulil v Italijo, kjer se je nastanil v Bologni in kasneje v Milau kot fotograf.

Milau, 10. januarja. d. Policija je zaplenila dve dragoceni sliki, delo Cesara de Seta in Botticellija. Ti sliki je zastavlil knez Giuseppe Sanseverino Sanbisi di Campano, ki stanuje v Rimu, nekemu tujcemajemu hoteliju. Sedaj je bila podana proti knozu ogradba radi sleparije, ker je prevzel od nekoga starinarja v Rimu še druge slike, baje ph je bilo 93, ki jih pa ni plačal.

Razsodba v praškem vohunskem procesu

Praga, 10. januarja. s. V komunistični razpravi je bila danes ob 9. dopoldne razglašena razsodba. Obtoženi šumunek je bil obsodjen na tri, Vodička na štiri in Kratunov na tri leta težke ječe. Slednji bo po odsluženju kazni izgnan z ozemlja češkoslovaške republike. Dva obtožena sta bila obsodena na tri oziroma dva meseca ječe. Borekova in Sprinzel sta bila oproščena.

Grozen požar v kinu

Montreal, 10. januarja. (bc.) Po poslednjih vesteh je največ žrtve pri požaru v tukajšnjem kinematografu med otroci, ki so jih pri zapuščenju goreče galerije pobodili bežični ljudje, ali pa so se zadušili v dimu. V mrtvašnici leži 76 trupel dečkov in deklic.

Montreal, 10. januarja. s. Pri katastrofi v kinematografu in ne v gledališču, kakor se je prvotno poročalo, so, ko so dali znamenje za alarm, najprej izpraznili parter. Panika pa je nastala med otroci ki so se nahajali na galeriji. Med glasnim kričanjem so se skušali rešiti po nekih zavritih stopnicah, pri čemer so postali žrtve gneče. Stotilo ranjenih se ceni na 30, dočim so doselej potegnili iz stopnišča 77 trupel dečkov in deklic.

Danes ob 4., 1/6, 1/8, in 9. uri:

velika premijera

„Balkan“ velofilma:

Žene velikih strasti

V glavni vlogi odlični umetnici Fern Andra in grofica Esterhazy. — Usoda glasovitih žena v osmih dejanjih. — Krasni film.

Kraljeva plesalka. Ljubezen kralja z malo šarmantno plesalko Cleo de Merode in princeze Chinay s ciganom Rigom. Divja ljubezen. — Film stija, lahkomnosti in lepote

KINO «LJUBLJANSKI DVOR»

Naši kraji in ljudje

Svečana proslava rojstnega dne kraljice Marije

Kakor o priliki kraljevega rojstnega dne, tako je prebivalstvo tudi v nedeljo, na rojstni dan kraljice Marije pokazalo svoja patrijotična čustva. Javna in deloma tudi privatna poslopja so bila okrašena z zastavami, po cerkvah pa so se vršile svečane zahvalne daritve.

Posebno slovesno je praznoval rojstni dan kraljice Beograd. V saborni cerkvi je bila slovesna služba božja, katero je daroval patrijarh Dimitrije in so ji prisostvovali: kralj in kraljica, vsi v Beogradu navzoči člani vlade, predsednik narodne skupščine Marko Trifković s poslanci, diplomatski zbor, admiraliteta in generaliteta ter številno občinstvo. V cerkvi je patrijarh pozdravil kraljico ter ji osebno čestital k rojstnemu dnevu. Od treh do štirih popoldne so koncertirale na Kalimegdanu, na Terazijah in v Karagorgijevem parku vojaške godbe, ob 10. zvečer pa se je pričel veliki dvorni ples. Pred dvorom se je zbrala velika množica ljudstva. Orožniki so le s težavo vzdrževali red, da so mogli številni avtomobili z odličnimi gosti nemoteno svojo pot. Ob 11. ponoči sta prispela tudi kralj Aleksander in kraljica Marija in vršila cerce. Aranžman je bil nad vse sijajen in so bili gostje naravnost očarani nad ljubeznivostjo kraljevske dvojice.

V Ljubljani so se vršila slovesna cerkvena opravila v škofiji stolnici, v pravoslavni kapeli in evangelijski cerkvi in so se jih razen državnih funkcijonarjev z velikim županom dr. Batičem na čelu udeležili tudi divizionar general Danilo Kalafatič, zastopniki samoupravnih korporacij in tudi širši sloji prebivalstva. Pred cerkvijo je bil postavljen časten oddelek pehote, z Grada pa so bili oddani častni topovski streli. Popoldne se je vršilo pri velikem županu vpisovanje v knjigo za čestitke, zvečer pa je priredila vojaška godba po mestu bakljado, kateri se je pridružilo zlasti mnogo mladine, ki je navdušeno vzklikala kraljici in dinastiji.

V Mariboru so se zbrali popoldne oficijelni zastopniki civilnih in vojaških oblasti pri slavnostnih mašah, meščani pa so v izrednem številu prisostvovali tudi vojaški paradji na Slomškovem trgu in nato ob sviranju vojaške godbe spremljali skozi ulice strumno korakajoče vojske. V sprevedu so bili oddelki vseh mariborskih vojaških enic, pešci, podoficirske šole, sanitetni oddelek, konjenica in artiljerija. Popoldne je sprejela veliki župan čestitke v županjski palači. Po mestu so visele zastave. Res eliten je bil zvečer ples oficijev mariborske garnizije v dvorani pivovarne Union. Znatno številnejša udeležba kot zadnjič je decembra je pokazala, da meščani lažje prenesejo elitnejše prireditve po praznikih in bližje prvega. Plesa se je udeležil komandant mesta general Kosić s celotnim oficirskim zborom, vsi v gala-uniformi in veliki župan dr. Pirkmajer ter množica zastopnikov kulturnih društev, uradov in raznih korporacij. Ob igranju vojaške godbe so se vrstili do jutra modernji plesi z valčkom in jugoslovenskim kolom, na širni galeriji pa se je razvila animirana zabava med izbrano družbo.

Celje je praznovalo rojstni dan kraljice z zahvalnimi daritvami v farni cerkvi, v pravoslavni kapeli in v protestantski cerkvi ob navzočnosti zastopnikov civilnih in državnih uradov in oblasti. Vojništvo je bilo zlasti v cerkvi sv. Danijela in v vojašnici korporativno navzoče.

Tudi po vseh ostalih mestih Jugoslavije so kraljičin rojstni dan svečano proslavili, posebno lepo na Sušaku in na Reki, kjer je generalni konzul gospod Dobrič priredil čajanko za 150 povablencev z Reke in Sušaka.

Nedeljski shod v ljubljanski operi

Manifestacija za neokrnjenost našega Narodnega gledališča

Udruženje gledaliških igralcev, sekcija Ljubljana, je sklicalo za nedeljo predpoldan v ljubljansko opero protestno zborovanje, naperjeno proti redukciji budžeta ljubljanskega Narodnega gledališča, zavoda, ki reprezentira poleg ljubljanske univerze kulturni nivo Slovenskega doma in pred svetom. Kakor je bilo pričakovati, je bil protestni shod izvrstno obiskan. Vsi prostori so bili gosto zasedeni in razpoloženje je bilo dokaj burno.

Shod je otvoril v imenu igralskega združenja operni pevec G. Betetto, ki je prečital obširno spomenico, iz katere navajamo najzanimivejša dejstva:

Narodno gledališče v Ljubljani je še pred dvema letoma šelo 260 članov Dobra petina teh ljud je morala ostaviti naš zavod iz finančnih vzrokov. Noben odlok pa ni tako porazno zadejal institucije kakor obvestilo iz Beograda, da se je v fin postavko ljubljanskega gledališča vrnila pomota, ki zahteva novo skrajšanje proračuna za okrog 900 tisoč Din. Sredi gledališkega leta je bil tako znižan gled. proračun za Ljubljano za 208 tisoč Din; obenem pa zahteva direkcija državnega računovodstva povračilo vsote 590 tisoč Din, ki je bila pomotoma nakazana in seveda porabljena. Ta zahteva pomenja smrtni udarec ljubljanskemu gledališču; če država vztraja na tem, da se ji mora denar vrniti in proračun skrajšati, postane položaj ljubljanske opere in drame nevzdržen in slovenska javnost bo prikrajšana za žlahtne sadove, katere je pridobila z narodnim osvobodjenjem. Z novim proračunskim letom proti našemu gledališču novo znižanje budžeta. 40 članov gledališča bo moralo biti odpuščenih. To pomenja za čestek konca Kočno poziva govorniki fin. delegata, naj informira javnost v koliko so utemeljene govorice, da se je zahteva po vrnitvi preveč uporabljenih proračunskih obrov postavila z aktivnim sodelovanjem ljubljanske finančne delegacije.

Govor g. Betetta je bil sprejet z velikim aplavzom in besedo je dobil predsednik Podsaveza muzičarja v Ljubljani G. Bravničar. Ljubljanski operni orkester šteje še sedaj samo 36 članov; če pa se izvede redukcija, pade število godbenikov na 29, torej na nivo boljšega salonskega orkestra. Poleg tega ima ljubljanski operni orkester med sličnimi ustanovami v Jugoslaviji najnižje plače in največ dela.

G. Drenovec je prečital izjave solidarnosti, katere so Udruženju poslali zagrebški igralci, mariborsko gledališko osebje ter skladatelj prof. Adamič G. Jerman je prebral spomenico, katero so izročili trije upravniki naših državnih gledališč prosvetnemu ministru na zadnji konferenci v Beogradu. Memorandum pojasnjuje težave in krize ki so povzročile velike, toda najobčutnejše v Ljubljani.

Sledilo so govori predstavnikov političnih strank in prosvetnih organizacij Prof. Sušnik se je pridružil protestu shoda v imenu Prosvetne zveze in SLS; za ZKD je govoril glavni tajnik Prešeren, ki se je izrekel v imenu društev, včlanjenih v ZKD. proti okrnitvi sloj gledališča: Svet slušatelj ljubljanske univerze je delegiral za svojega govornika akademika Iskra ki je zahteval, da se vsa slovenska javnost uvrsti v enotno fronto za naše narodne in kulturne pravice. Temperamentni in zelo učinkovit ter pozdravljen je bil govor dr. Dinka Puca, ki je v imenu SDS izjavil, da je vprašanje »pomote« ki ogroža eksistenčne pravice našega gledališča zadeva postranskega značaja. Obstoja našega gledališča je interes celokupnega naroda.

Do mučnih in grotesknih prizorov je prišlo, ko je nastopil v imenu radikalne stranke arhitekt R. Kregar, ki je pričel citati izjavo, v kateri utemeljuje radikalni potrebo redukciji Burni klici. Reducirajte korupcijoniste!, smeh in klici »Aha! gospod kandidat za intendantsko mesto!« so govornika popolnoma spravili iz koncepta. Ko je

prišel potem govoriti o »slovenskih radikalih«, se je zborovalcem povrnila dobra volja. Čuli so se klici: Kje pa so? in odgovori: Tam-le stojijo vsi!, kar je izzvalo nove salve smeha. A ko je g. Kregar izjavil, da bo NRS čuvala interese našega gledališča, je publika zopet vzklikala in med splošnim nemir in ogorčenimi klici se je moral govornik umakniti na svoj sedež.

Z velikim odobravanjem je bil sprejet še govor g. I. Tavčarja, ki je v imenu NSS posebno poudarjal važnost in nedotakljivost umetniškega naraščanja ter priporočal, naj bi gledališče postalo z znižanjem vstopnin privlačnejše za širše kroge.

Celo manifestacijo je lepo zaključila poetična izjava solidarnosti ljubljanskih konservatoristov, ki jo je prečitala gđ. Vera Popovičeva.

Končno je bila soglasno sprejeta sledeča resolucija

ki jo je prečital g. Jerman:

Udeležniki javnega zborovanja, ki ga je priredilo »Udruženje gled. igralcev« Ljubljana z naslovom: »Naše gledališče pred katastrofo« v nedeljo dne 9. jan. 1927. v opernem gledališču, so po zaslišanju referatov soglasno sprejeli naslednjo resolucijo:

1. Nar. gledališče v Ljubljani se mora ohraniti neokrnjeno v dosedanjem obsegu, ker je ta obseg minimalen in neobhodno potreben za redno uspevanje te kulturne institucije. V to svrhu naj državna uprava nudi tudi za bodoče proračunske leto v celoti vsaj one zneske, ki jih dovoljujejo Nar. gledališču v Ljubljani v Nar. skupščini sprejeti predlogi budgetskih razhodov min. prosvete za 1926-1927 leto.

2. Nujna potreba je, da se dovolj Nar. gledališču v Ljubljani virman subpozicije »zvančičniki« v dobro ostalih pozicij in subpozicij v kritje osebnih izdatkov za prevedeno in kontraktualno članstvo. V slučaju, da je to neizvedljivo, naj se dovolj Nar. gledališču v Ljubljani naknadni kredit v višini zneska 590.000 Din. ki absolutno ne pomeni nove obremenitve budžeta min. prosvete, ampak je ta vsota že dovoljena po Nar. skupščini v subpoziciji »zvančičniki«.

3. Naj se Nar. gledališču v Ljubljani da neokrnjena dotacija budžeta j. 1926-27 z dodatkom, da sme Nar. gledališče porabiti v kritje izdatkov, odobrenih po ministrstvu, tudi dohodke predstav.

Kako je šofer Mandelj izvršil tatvino denarne vreče

Kakor smo poročali že v nedeljski številki, je bila senzacionalna poštna tatvina v soboto popoldne pojasnjena in sicer s priznanjem šoferja Ivana Mandelja.

Pri ponovnem še intenzivnejšem zaslišanju, katero je vodil revirni nadzornik M. Močnik, se je Mandelj odpor končno zlozil in okrog 16 ure popoldne je kratko izjavil: »Da jaz sem vzel vrečo!« Na vprašanje nadzornika Močnika, kje je denar skrit, je odgovoril, da je zakopan v Dorčevi gramozni jami za bivšo kolera-barako, ne daleč evangelijske pokopališča. Po natančnem označenju mesta so takoj odšli tja kriminalni organi, ki so pa našli samo zunanjo vrečo z raznimi listinami. Šele po ponovnem zaslišanju je Mandelj v celoti podal dolgo izjavo.

Mandelj je denarno vrečo z 79.350 Din ukradel pred kolodvorom in sicer med tem, ko sta služitela B in F donajša vrhniško in kamniško pošto. Takrat je Mandelj sam stal pri odprtem avtomobilu. Vreča je ležala na tleh in takrat mu je šinila v glavo usodna misel. V ugodnem trenutku je vrečo v naglici pograbil ter skočil z njo za trafiko tik glavnega kolodvora, kjer jo je skril med razne vozčke in drugo ropotijo, ki je navadno nagazana na omenjenem prostoru. Po naložitvi pošte je odpeljal avto na glavno postjo, odkoder pa se je Mandelj takoj poslovil, češ da ga predaja pošte ne briga. Mandelj tedaj ni odšel, kakor se je prvotno zagovarjal, domov po navadni poti po Sv. Petra cesti, marveč je odhitel na

glavni kolodvor in tamkaj poiskal vrečo v skrivališču. S plenom je krenil po Dovozi cesti za kurilnico, mimo evangelijskega pokopališča na Ljubljansko polje, kjer je za kolera-barako vrhno vrečo raztrgal in jo v gramozni jami zakopal. Nato je denar prešel in odšel domov, kjer je denar izročil svojemu očetu, kovaču v tovarni za klet, Francetu Mandlju. Sam si je pridržal 350 Din, za ostali denar pa je očetu rekel, kakor pravi sam, da ga je našel. Oče pa denarja ni hotel obdržati dolgo, marveč je poklical sinovo ženo Malko, ki je denar odnesla potem svoji materi Mariji Prašnikarjevi, stanujoči v Plavčevem mlinu na Glincah.

Tamkaj so na podlagi nadaljne izpovedi Mandelja, njegove žene in njene matere policijski organi sledniji v soboto ponoči denar res tudi našli skritega v pernici in stlačene na skednju v seno.

Mandelj je bil v ponedeljek dopolne izročen državnemu pravdniku. Njegovo ženo je policija do nadaljnjega izpustila na prosto, ker ima doma enomeščnega dojenčka. Njeno mater in šoferjevega očeta pa je policija istokot obdržala v zaporu in jih zaslišuje še nadalje, da končno dožene, v koliko so sokrivi ta tatvini.

Katastrofa motorne ladje pri Budvi

Po poročilih iz Splita se je pri Budvi prošlo soboto pripetila težka nesreča na morju. Motorna ladja »Morava«, lasti industrijskega Zica (čegar sin, oblastni čelnik »Orjuna«, je bil te dni umorjen) je naletela na skalo ter se potopila. Podrobnosti o nesreči še niso znane. Ugotovljeno pa je, da sta povodom katastrofe utonila poveljnik ladje Roko Antić, star 34 let, oženjen in oče petoro otrok, ter en mornar. Pet mož posadke je bilo rešenih. »Morava« je bila zavarovana.

Obup vsled bede

V noči na ponedeljek, 0.15, je službujoči stražnik Rusijan, stoječ na Zaloški cesti, nenadoma začul iz smeri izza garnizijske bolnice oster pok. Odšel je takoj v označeno smer, trdno prepričan da se je pripetila kakšna nesreča. In res, kmalu je na pločniku za poslopjem vojaške bolnice našel na tleh moškega, ki mu je s težavo povedal, da se je pravkar ustrelil. Stražnik je takoj z bližnje stražnice ohvelstil o dogodku resnično postalo. Kmalu nato je rešilni voz odpeljal dolejš k neznanega nesrečnega v bolnico, kjer so ugotovili, da gre za 44letnega bivšega dalje službečega narednika Slavka Karizja, rodom iz Sežane. Obupanec si je poglaval kroglo v telo tik pod srcem. V jutranjih urah so nesrečnega prepeljali iz javne bolnice v vojaško bolnico, kjer se sedaj bori s smrtjo. Pri njem so našli 260 Din gotovine in več zapečatenih pisem. Beda je spravila nesrečnega v obup. Bil je pred kratkim upokojen. Materialne prilike, poostre razne raznih okoliščin, mu niso pripustile dostojne eksistence. Na njegovo duševno stanje je vplivalo zelo depremirujoče tudi krivično postopanje v njegovi nekdanji službi.

Strašen požar v Peči

Ogenj uničil 22 hiš, med njimi lekarno, dve kavarni in orožniško vojašnico.

Dne 7. januarja, ob 1. ponoči je nastal v Peči strašovit požar, ki je skoro popolnoma opustošil celo Dečansko ulico. Med drugim je zgorela orožniška vojašnica, nova lekarna in nad 20 večjih trgovin ter nekaj kavarn. Vnelo se je tudi več skladišč, v katerih je bil petrolejska vojska, orožništvo, policija in domače prebivalstvo, vse je bilo na nogah, da bi požar vsaj za silo omejili, a zaman.

Požar je nastal v neki krojaški delavnici, kjer so delali pozno v noč. Kako in zakaj, pa še sedaj ni znano. V bližini sta bili dve veliki skladišči petroleja. Baj je bilo v njih nad dva vagona. Plamen se je vsled močnega vetra naglo razširil in objel tudi obe petrolejski skladišči. nakar je bila seveda katastrofa neizogibna. Nevarnost je povečal še vihar, ki je z vsjo besnostjo drvel z Rugevsk. soieske, V par minutah so

se vzele še sosednje hiše, polagoma pa je bila vsa Dečanska ulica podobna ogromnemu ognjenemu morju. Ognjeni zubli so žigali visoko proti nebu. Do jutra je zgorelo 22 trgovin, 1 apoteka, dve kavarni in žandarmerijska vojašnica. Rešiti ni bilo mogoče prav ničesar, le v žandarmerijski vojašnici so s skrajnim naporom rešili del pisarne.

Radi strahovitega požara je bilo skoro vse prebivalstvo na nogah. Mobilizirana je bila tudi žandarmerija, policija in vojaštvo. Šele potem, ko so porušili nekaj starih stavb in je veter ponehal, so mogli vsaj deloma omejiti požar, ki je razsajal cele tri dneve. Škoda še ni ugotovljena, računa pa se, da znaša preko 10 milijonov dinarjev.

Občni zbor Ljubljanskega Sokola

Dr. Murnik — častni starosta

V nedeljo dopolne se je vršil v telovadnici Narodnega doma 64 redni letni občni zbor Ljubljanskega Sokola. Udeležba članstva je bila precej pičila, kar je dalo povod k pikirn opazkam posameznih govornikov.

Starosta br. Bogomil Kajzelj je uvodoma pozdravil navzočega župnega starosta br. dr. Krejčija in sporočil pozdrave našega Sokola, kralja Aleksandra ob priliki izročitve častnega meča. Spomin umrlih članov so počastili navzoči z vzklikom: Slava! Govornik je nato naglasno razveseljeval dejstvo, da je nastopil naraščaj matičnega Sokola že tudi izven meja naše domovine in pri tekmovalju v Pragi odnesel izmed jugoslovenskih vrst 1. mesto, med vsemi 174 vrstami pa 2. mesto. Društvo pa ima za znamenovit še druge uspehe. Na mednarodni tekmi v Lyonu si je priborila jugoslovenska tekmovalna vrsta 2. mesto, br. Peter Šumi pa naslov zmagovalca nad zmagovalci. V tekmovalni vrsti je bilo 5 bratov članov Ljubljanskega Sokola, in sicer: St. Vidmar, Drgan, Sršen, Šumi in Zilič. Vsi ti uspehi nudijo dokaz, da se v društvu dela strogo po sokolskem programu in v tem pravcu se bo delalo tudi naprej. Treba pa je agilnejše podpreti sokolsko literaturo in pridobiti še več novega sokolskega naraščaja. Priprav za letošnji Pokrajinski zlet se je treba lotiti še sedaj z vso vneto.

Po prečitjanju poslanice starešinstva JSS je burno aklamirano sporočil br. dr. Krejčij pozdrave članov starešinstva.

Pr poročila načelnika br. Vidmarja je posneti, da je imel prednjačji zbor začetkom 1. 1926 28 članov, koncem leta pa 31. Tekom leta so bile izvršene razne naprave, kakor higijsni ureditve telovadnice, kopališče s prhami, električni ventilator v telovadnici itd. Skrbno je bilo sestavljeno poročilo sestre načelnice Adele Mužinove. V preteklem letu je bil številno posebno močan oddelek dece; telovadilo jih je ob koncu leta nad 50. Število telovadk znaša 30—35, kar pa je za naše razmere premalo. Članstvo se je tekoma leta močno trudilo s prosvetnim delom v društvu, kar je prišlo do izraza v raznih prireditvah in predavanjih. Društvo je doseglo pri svojih prireditvah izredno lepe gnotne uspehe.

Po blaginjskem poročilu br. Luce Straus- sa je občni zbor soglasno izvolil br. dr. V. Murnika v priznanje njegovih zaslug in dela za društvo za društvenega dosmrtnega častnega starosta.

Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: starosta Bogomil Kajzelj, podstarosta dr. Fran Kandare, načelnik Lojze Vrbove, načelnica Adela Mužinova. Odborniki: dr. A. Brenčič, Irma Benčina, Tomaž Burghstaler, Josip Čobal, Leo Čubular, Leo Franke, Ferdo Juvanc, Janko Milost, inž. Albert Požnel, inž. Ignaz Perko, Rudolf Rudolf, Igo Rus, Viktor Rus, Lipe Sever, Lado Simončič, Stefan Žigon, Svane Zilič, Luce Strauss in Evgen Tujč. Namestniki: sestre Ada Kuhar in Magda Franchetti ter br. Ivan R. Kovec, Franjo Zekar, Vladimir Šuklje in Iv. Vernik; pregledovalci računov: br. Fran Barle, Veličan Fink in Otmar Pehani, Zastavonoša br. Stefan Žigon, njegov namestnik pa br. Slavo Simončič.

Po vsej Sloveniji gre glas, le »Domovina« je za nas!

janja premalo; toda Wilde je znal nedostatke duhovito prikriti, tako da ima drama vendarle povsod velik uspeh, čeprav je vse skupaj šibko motivirano.

»Pahljača« je bila prva Wildejeva drama, s katero je postal priljubljen na vseh odrih; slavo resnega dramatika pa mu je prinesla v francoščini napisana »Salomaa«. Tudi pri nas je »Pahljača« ovidno izredno ugajala. Dopolnasko zborovanje v operi in prvi nastop ge. Arg. Danilove sta pripomogla, da je bilo gledališče skoraj polno.

Predstava je bila za naše razmere prav dobra, ako ne upoštevam mnogo premajhnega odra, povsem nedostojnih, ker preravnih dekoracij in mobilij, lestencev, preprog, posebej pa še nekaterih sila ekonomnih toilet navzgor, najbolj bogato angleško plemstvo predstavljajočih akterjev manjših in statičnih ulog. Zato se kajpak ples pri lady Windermerevi ni mogel dojmiti vsaj približno verjetno. Tiste družbe je bilo tudi premalo...

Salonska drama se pri nas goji prerodko, da bi mogel ansambl ustrežati zahtevam po najpristnejši eleganci, šarmantnosti in velikovrsetski prožnosti. A režiser gosp. Skrbinek in ansambl sta se potrudila in žrtvovala, tako da toliko frafov in toilet vendarle še nismo videli na našem odru in da smo imeli vsaj približen vtisk, kakšna je ta igra n. pr. na Dunaju...

Izmed osebja je v prvi vrsti priznati gospod Levčar in gospaj Nablocki, da sta bila kot lord in lady Windermere znanje in notranje odlični. Izvrstna sta bila

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Torek, 11.: Zaprtlo.
Sreda, 12.: »Pahljača lady Windermere«. B. Cetrtek, 13.: Zaprtlo.
Petek, 14.: »Pri lepi krčmarici«. Premijera.

Sobota, 15.: »Peterčkov poslednje sanje. Dijaška predstava pri znatno znižanih cenah.

Ljubljanska opera

Torek, 11.: »Ples v maskah«. C.
Sreda, 12.: »Manon«. A.
Cetrtek, 13.: »Tannhäuser«. E.
Petek, 14.: Zaprtlo.
Sobota, 15.: »Seviljski brivci«. Delavska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče

Torek, 11.: »Lepa Helena«. C. Kuponi. Goztovanje ge. Poličeve.
Sreda, 12.: »Manon«. B. Kuponi.
Cetrtek, 13.: »Orlov«. C. Kuponi.

Ljubica Stiličgojeva kot gost v ljubljanski operi. Radi nenadne obolevosti gđ. Potučkove je uprava pozvala bivšo članico naše opere gđ. Stiličgojevo, ki sedaj nastopa v Zagrebu, da poje nočjo partijo Ulrice v »Ple-

su v maskah«. Nadejamo se, da bo ta nastop izzval v našem občinstvu obilo interesa.

Vsled obolevosti nekaterih članov ljubljanske opere in drame je bila potrebna sprememba repertoarja in s tem tudi vrstnega reda predstav. P. n. abonente opozarjamo na nov razpis abonmaja za tekoči teden.

Dijaška, odnosno mladinska predstava v ljubljanski drami. V soboto popoldne ob 4. se uprizaro Golijeva mladinska igra »Peterčkov poslednje sanje« poslednjč v sezoni. Cene izredno znižane.

Jubilejna Danilova proslava v mariborskem gledališču. Kakor je bilo že javljeno, so proslavili sredi januarja 50letnica umetniškega delovanja hestorja slovenskih igralcev, gospoda Danila z veseloigro »Večni mladeniči«. Kasneje se vršita še proslavi 25-letnice Pavla Rasbergerja (s »Cignom baronom«) in ravnatelja opere Andra Mitroviča s premijero opere »Madame Butterfly«.

Mariborska drama pripravila Engelovo veseloigro »Večni mladeniči«. Geraldjevo zakonsko dramo »Aimée«, Langerjevo moderno »Periferijo« ter ljudsko igro »Reveček Andrejček«. Obe prvi igri bi bili že uprizarjeni, da ni obolela članica, ki igra v obeh glavno ulogo. Iz istega razloga in pa radi praznikov so morali tudi gg. abonenti čakati daljo časa kot navadno na nadaljne predstave.

Smrt češkega skladatelja C. M. Hrazdica

Kakor poročila glasbeni časnik »Vestnik«, je umrl v decembru skladatelj Cyril M. Hrazdica. Umrl je bil popularen češki skladatelj; nekatere njegove skladbe je odlikovala Češk akademija. Izmed Hrazdicirov skladb je posebej omeniti tri opere: »Osudna sázka«, »Ječmínka« in »Zaklad«, nadalje velik »Te deum« za zbor in veliki orkester. Njegove pesmi, zbori in simfonije tvorijo dragoceno zapuščino ter dajejo umrlemu častno mesto v zgodovini češkega umetniškega razvoja. Skladatelja Hrazdici, ki je umrl v starosti 58 let, so pokopali na centralnem pokopališču v Brnu. Pristavino naj še, da je pokojnik deloval kot operni kapelnik v Brnu, v Pragi, delj časa pa tudi v Zagrebu in Ljubljani. Nekaj let je bil kot zborni kapelnik v Splitu. V priznanje velikih zlogov ga je naš kralj odlikoval z redom sv. Save.

Oskar Wilde: Pahljača lady Windermere

Irski pesnik Wilde je poznan našemu občinstvu po svojih najboljših treh umotvorih: po veličastno komponiranih svetopisemski aktovski močne karakterizacije in velike poetičnosti. »Salomaa«, po krasnem umetniškem romanu »Slika Doriana Graya«, ki je avtorjev estetski konfiteor, in po globoko občutnih »Pravilicah« čudovito lepega sloga in jezika, sočnih barv in ženski nežnega občutja.

Med l'art pour l'art umetniki je stal Wilde do l. 1895. kot fin poet na čelu; obli-

ka, jezik, duhovitost, krasni, zvokov in barv, ironije in sarkazma bogati aforizmi njegove proze so naravnost očarli. Ker pa je bil moč izredne kulture in širokega duševnega in srčnega obzorja, je znal vsako svojo literarno posodo — obliko — tudi do vrha napolniti s tehtno vsebino.

V dveletni ječi zaradi občevarjanja s homoseksualci je prišel do zaključka, da je bil njegov l'art pour l'artizm le gol egoizem, le ples okoli lepote, in da je naloga literatne predsmerni socialna in požaltnjujoča, osvobodiljoča. Tako je postal Wilde končno plemenito socialno čuteč estet; njegovi duhoviti spisi o Kristu, o človeški duši in o socializmu, o ječi in jetnikih v Readingu i. dr., ki so težili v zborniku »De profundis«, dokazujejo, da se je nekaj let v lepoti uživajoči umetnik posvetil končno svobodi in pravi sreči človeštva. Zal, da ga je trpljenje v ječi fizično izčrpalo, in nekaj proslavljeni danji, ljubljene, angleške elite, je umrl v skromnem pariškem hotelu beden in zaničevan...

Da je bil Wilde bolj Francoz, nego Anglež, ki se odlikuje predvsem z živahnim dialogom, polnim duhovitih apersjev in blestečih šaljivk, a z manj srečno tehniko, se je videlo tudi na naši »Pahljači«.

Radost nad lepoto izbrusene in globokoumnega dialoga ga je često zavedla v dramo in romanu, da je bil predolg. A njegovi aforizmi so za današnji okus včasih preveč forsirani, iskani, oblikovno krasni, a neresnični, le predzniki, čisto tudi prepogosto nasejani. Snovi je v »Pahljači« za štiri de-

Domače vesti

Satan, vrag in SDS

Pred par dnevi je »Slovenec« zapisal, da imajo sam. demokrati samega Satana na svoji strani, in nedeljski številki pa je slovesno konstatiral, da se razume samo po sebi, da ima »Jutro« kot najbolje informirani list Jugoslavije zveze s samim vragom. Na to ugotovitev ne moremo drugega odgovoriti, kakor to, da je vse res. Sedaj samo še čakamo, da bo pustil ljubljanski škof za srečen izid volitev izpostaviti monštrance, kakor je že storil nekoč. M.A.C.

* **Nagrade iz kraljevega fonda.** Prošnje za nagrade iz kraljevega fonda, čegar najvažnejša svrha je pospeševanje privatne inicijative pri delovanju za narodno prosveto, se za leto 1926 sprejemajo od 1. januarja do 31. marca 1927. pri upravi v Beogradu. Nagrade v zneskih 25.000, 10.000, 5000 in 2000 dinarjev se razdele dne 8. junija na dan obletnice kraljeve poroke.

* **Svobodna cona na Sušaku.** Zveza trgovcev na Sušaku je sprožila akcijo, da se mesto Sušak proglasi za svobodno cono. V kratkem bo tozadevno sklicana v Zagreb anketa komisija. Osnovni se je tudi propagandistični odbor, ki naj določi smer bodočemu delovanju.

* **Predsednik skupščine odlikovan.** Novi francoski poslanec v Beogradu je izročil predsedniku narodne skupščine Marku Trilokoviću red legije časti 2. stopnje.

* **Iz naše voje mornarice.** Bivši jugoslovanski dobrovoljec dr. Fran Bizjak je imenovan za vojaškega zdravnika pri podoficirski šoli voje mornarice v Mandatini pri Šibeniku, dosedanj tamkajšnji zdravnik dr. Leonid Mihailov pa je premeščen k novo ustanovljeni hidroavilistični šoli voje mornarice v Divuljavu.

* **Izpolnitev gerentskega sveta pri okr. zastopu v Gornjem gradu.** Ker je po uredbi o razdelitvi države na oblasti pripadla občina Šmartno ob Paki k okrajnemu zastopu v Gornjem gradu, je imenovan veliki župan mariborske oblasti za prisilnega v dosedanj gerentski svet pri tem okrajnem zastopu še g. Martina Steblovnika, posestnika in župana v Šmartnem ob Paki.

* **Trgovci in napovedi dohodnine.** Ker poteka rok za vložitev dohodninske napovedi za leto 1927 koncem tega meseca, se opozarja trgovci na pravočasno vložitev napovedi. Oni pa, ki napovedi do 31. t. m. ne morejo vložiti, naj zaprosijo pri davčni administraciji s posebno utemeljeno prošnjo za podaljšanje roka dohodninske napovedi. Vlogo je kolkovati s kolekom 5 Din. Vse utemeljene prošnje bodo po informacijah načelstva ugodno rešene. — Načelstvo Gremila trgovcev.

* **Geografsko društvo naznanja svojim članom in prijateljem,** da se bo društveni občni zbor vršil v četrtek 20. januarja 1927 ob pol 6. zvečer v geografskem inštitutu na univerzi.

* **Ameriški rojaki za naše poplavlence.** Jugoslovanska podpora zveza »Sloga« Wilwaukee, je nakazala ljubljanskemu oblastnemu odboru »Rdečega križa« v Ljubljani za poplavlence zopet 350 dolarjev z naročili, da se polovica razdeli v Savinjski dolini, polovica pa v ljubljanski okolici. Razen tega je poslala tudi upravo »Nove Dobe« v Clevelandu znesek 21,50 dolarjev za poplavlence v Sloveniji. Požrtvovalnost ameriških rojakov je res vse hvale vredna. Ljubljanski oblastni odbor »Rdečega križa«.

* **Napredovanje v naši vojski.** Rezervni narednik-djak Viktor F. Kovač je imenovan za rez. administrativnega podporučnika ekonomske stroke.

* **Društvo slovenskih zobnih zdravnikov.** je imelo včeraj svoj občni zbor, na katerem je odstopivšega dosedanjega predsednika g. dr. Alojzija Praunseisa izvolilo za častnega predsednika.

* **Sušanski »Novi list« — tednik.** Radičevski dnevniki »Novi list« na Sušaku bo izhajal odslej le enkrat na teden, obdržal pa bo dosedanje politično smer.

* **Film na Pohorju.** V nedeljo je bil zaključen pri Mariborski koči smuški tečaj, ki se je vršil ob božiču naprej na Pohorju in se ga je udeležilo okrog 80 smučarjev. V nedeljo so tečaj ob navzočnosti kakih 50 oseb tudi filmirali. Tako bomo imeli priložnost v filmu videti krasote zimskega sporta s

Pohorja. V imenu Zimsko-sportnega saveza je prišel v nedeljo na Pohorje g. dr. Žiljek ter pregledal teren za smučarje, ker bo imel ob Svečnici svoj izlet na Pohorje Zimsko-sportni savez. Pripravljajo pa še tudi smučski tečaj Jugoslovanskega sokolskega saveza. Tako bo torej Pohorje kmalu zaslovelo kot središče zimskega sporta v Sloveniji.

* **Klub ljubiteljev pitčarjev** namerava izdati seznam v jugoslovanski rodovnik pitčarjev vpisanih psov in psarn. Da bo ta seznam popoln, prosil, da bi prijaviteli za vpis vsi lovci svoje pse, ki še niso vpisani, a imajo pravico do vpisa. Tudi morebitne izpremembe glede lastnikov itd. se naj javijo. Podatki se naj pošljejo vsaj do konca februarja na naslov: Dr. Janko Lokar, Ljubljana, Gajeva ulica 14. 52

* **Sejmi v Gradcu.** Občina Gradac naznanja, da se vrše vsi sejmi v letu 1927 ob sobotah. Leta 1926 so se sejmi vršili ob petkih.

* **Smrtna kosa.** Včeraj 10. t. m. je umrl v državni bolnici g. Alojzij Bernardi, zvaniknik progovne sekcije drž. žel. v Ljubljani. Pogreb pokojnega bo danes ob 15.30 iz drž. bolnice na pokopališče k Sv. Kržju. Umrl je bil znan godbenik v Ljubljani.

* **Narodne Enciklopedije** je izšel 17. zvezek. Obsega gradivo od besede »Mijšković« do »Mietaschi zaliva«. S črko M bo zaključena druga knjiga te enciklopedije, za katero bodo prihodnjič priložene tudi platnice. Vsak posamezni zvezek stane 45 Din. Izdajatelj je Bibliografski zavod v Zagrebu.

* **Milostiva, Vi boste jako iznenadeni,** ko me ne boste dobili več doma, tako je naslovila služkinja K. Henčič pismo na svojo gospodinjko Martjo Hartl v Zagrebu, kateri je pred svojim odhodom ukradla vrednosti za 1540 Din. Obenem je pisala, da ni mogla drugače, češ da hoče na veselo potovanje z nekim mladeničem Upa, da bo srečna dopušta pa tudi možnost, da pade v nesrečo, ker se ji predobro godi. Policija je izdala za srečno kunigundo, ki je napravila svatbeni polen na Sušak, tiralico.

* **Samomori orožnika.** Na žandarmerijski postaji v Križu pri Zagrebu se je ustrelil v petek orožniški kaplar Ivan Pripič. Vzrok je neznan.

* **Ukinjena smrtna obsodba.** Stol sedmorice v Zagrebu je razveljavil sodbo osleškega sodišča, s katerim je bil razbojnik Josip Gulin obsojen v smrt na večletnih in izpremenilo kazen v 20 letno lečo.

* **Tiskarski škrt** se je zaletel v naš nedeljski članek, v katerem smo obravnavali, kako klerikalizem v glavnem potem vere in cerkve vodi vojni agitacijo. Tam je rečeno, da je cerkijanski kaplan Tomazin »zagrešil« za zavlačevalni rekuri gradbo velike elektrarne na Krškem polju, kar je inteligentni čitateli gotovo že popravil v »zapreči«. Zasluga nosilca SLS liste g. Tomazina je namreč, da je rešitev velikega župana, ki je mestu Zagrebu dal dovoljenje za gradbo elektrarne, s potuho okramega glavarja Svetca, znanega radičevca, zavlekel do dolgo dobo in sicer ravno za ono dobo, ko so bile take ustanovitve z ozirom na denarni trg še mogoče. Edina prilika za obojatev Posavja le s tem čla mimo Gg. Tomazin in Svetec se lahko pohvalita, da sta sodelovala pri oviranju možnosti gospodarske povzdige Posavja. Nadaljna tiskovna pomota je skvarila trditve, s katero se je kaplan Tomazin priporočil volicem krškega okraja, češ, škof »zetajmo«, da bom jaz poslanec. Tako je: župnik Pibru je škof prepovedal kandidirati v oblastno skupščino za Tomazina in najbrž tudi za kaplana Žimveca v Trbovljah in druge duhovne gospode pa škof kar »zahtevalo« da bodo izvoljeni Najbolje, bo spremeniti volilni red tako, da poslance postavlja škof.

* **Misteriozen umor.** Na liidži v sarajevski okolici so našli te dni selčka Jovo Radčevića v njegovi hiši z razkano lobanjo, na vratu pa je imel znake davljenja. Njegova žena sprva ni hotela dati nikakega polasnika, pozneje pa je priznala, kako se je umor izvršil. Živela je že daljša časa v nedopustnem razmerju s Pero Komščem, imenovanim »Perjanica«, ki je zgradil njihovo novo hišo. Jovo Radčević je bil velik pijanec ter je pogosto pretepal ženo in petletnega sinka. Nekega dne je »Perjanica« rekel Jovini ženi Todi, da bo ubil Jovo in

činil so bile to skladbe, ki jih le redkokdaj srečamo na koncertnih sporedih, ki pa se odlikujejo po intimitnosti izraza in so morda baš vsled tega manj prikladne za prednašanje pred široko publiko. Spored je otvoril romski polni romantik J. Brahms s svojimi štirimi baladami, globoke, v pravem bardskem duhu zasnovane epčne skladbe, ki jim je lastna nordijska trpkost in zastranost izraza. Pianistka jih je odigrala z elanom, morda nekoliko preostro in preakcentirano. Sledil jim je Regerjev op. 45, trije Intermezji, prav tako intimitne, popolnoma subjektivne skladbe, ki zahtevajo največje poglavitve. Beethoven je bil topot zastopan po svojem dokaj poljudnem in nepomembnem Rondom v g-duru in eno Ecosaisso; dve nežni melhi skladbi, ki sta se mi tudi zdeli preveč šablonsko in nepoglobljeno interpretirani ter jima je ostalo vzlic popolnoma brezhibni tehnični izdelanosti (ki jo pianistka očituje v jako veliki in spoštovanju vredni meri) le malo poetičnega čara, ki je toli potreben za te — brez zamere — sicer nekoliko banalne skladbe.

Drugi del sporeda je tvoril Chopinov op. 45, fantazija v f-molu, eno skladateljevih najsimpatičnejših, a malo izvajanih skladb. Da ni motila neprimernega sentimentalna razlaga na sporedu, bi bila ta skladba najpomembnejši in naličkovitejša vsega večera. Močni kontrasti, razdrapanost in silna gradacija te skladbe, vse nene vrliče in lastnosti, so prišle v interpretaciji do lepe veljave. Pianistka se je v tej skladbi izkazala ne le kot tehnično popolnoma podkovana, temveč tudi kot dobra, verna interpretka, dasi bi ji i tu želel še malo več

da se potem lahko vzameta. Ona — pravi — mu na to ni odgovorila in ga ni nagovarjala na zločin. Ko je dne 6. t. m. Jovo prišel zopet pijan domov in kmalu zaspal, ga je »Perjanica« zadavil in mu potem še s sekuro razkral glavo. »Perjanica« je pobegnil, Toda pa je bila aretirana.

* **Nameravan atentat na Hermana Wendla.** Kakor javlja policijska direkcija v Frankfurtu, je bila te dni od verodostojne strani opozorjena, da pripravljata skupina ma cedonskih emigrantov atentat na znanega pisatelja in prijatelja Jugoslovenov, Hermana Wendla. Dva člana te skupine sta se poskušala približati Wendlu v svrhu, da ga ubijeta. Wendel se je v cikli članikov bavil z balkanskimi vprašanji ter pri tej priliki razložil svoje mnenje o macedonskem vprašanju. Policija je zarotnikom že na sledu.

* **Zagoneten zločin.** Iz Srbskih Moravic so v soboto pripeljali v ogulinsko bolnico težko ranjenega železniškega uslužbenca Jurija Karapandžo, katerega je v petek zvečer, ko je vlak odhajal iz postaje neznan zločinec obstrelil. Krogi je Karapandžo zadela v glavo in le je malo upanja, da bi ranjenec okrevljal. Sodišče je v zavezi uvedlo preiskavo.

* **Žrtve alkohola.** V Stupniku na Hrvatskem je prišlo na Treh kraljev dan v neki gostilni do prepira med pijanima seljakoma Mato Crnkovićem in Jovanom Sekulićem. V prepiru je Sekulić trikrat z nožem zabodel sivega nasprotnika, ki je obležal na mestu mrtve.

* **Proti slabokrvnosti,** bledeci in slabemu teku izborna deluje Kolaferin (železna aromatična tinktura) Izdeluje lekarna Mr. Ph. Bahovec, Ljubljana. »Zvezda«, Kongresni trg 12. 30

* **Tkanina »Eternum«** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

ITO zobna pasta najboljša

* **Več časa za življenje!** Mnogi pozabijo sami nase, ko se lovijo za srečo. — Pogosto je že prepozno, ko telo zapovedovalno zakliče: Stoj! Preprečite to! Zdravje je naj večja sreča. Varujte ta zaklad! Elida negovanje telesa je negovanje zdravlja. Zdrava, naravna priprostost je ideal lepote naše dobe. Če danes na potu domov kupite kose Elida Ideal mila, boste prijetno presenečeni, kako simpatičen je duh tega mila, kako volji no se prijemlje Elida Ideal milo učinkuje tako blago, da ga stalno prenese tudi nežni teini vsake pa tudi najbolj razvježane dame. Skozi in skozi parfumirano, izdama in štedljivo do zadnjega kosčka je Elida Ideal milo triumf naše domače industrije.

Iz Ljubliane

* **Od kralja pa do osla!** Pred kratkim smo poročali da so imeli v zagrebški operi zanimivo predstavo Verdijevega »Plesa v maskah«, ker so nastopile v glavnih parti-jah kar tri sestre Oblikove. Še zanimivejše predstave pa imamo v ljubljanski drami. V Goljevi pravljici »Peterčkov« poslednje sanje nastopa v ulogah od kralja do osla kar petero članov Danilove rodbine. Kralji Matjaž je g. Anton Danilo, kraljica Alenka ga. Avgusta, kraljica Alenčica gđ. Mira, Peterček ga. Vera in osel gđ. Silva Danilova. Tako smo dosegli v Ljubljani rekord in smo zopet enkrat temeljito posekali Zagreb in Beograd.

* **Otvoritev predpustne sezone v Ljubljani.** V soboto se je s tremi plesnimi prireditvami otvorila letošnja predpustna sezona ki obeta biti zelo živahna in pestra. V Narodnem domu so preživeli poštarji in njihovi prijatelji par veselih ur, v Unionu so tri prijatelja društva, in sicer Atena, Ilirija in Ljubljanski sportni klub, zbrala v animirani zabavi elitno ljubljansko družbo, v naši najlepši dvorani na Taboru pa je Sokol I. nudil svojim članom in prijateljem priliko, da se pozabavajo v priljubljenem sokolskem krogu. Sportna »Reduta« v cvetju v Unionu je po eleganciji in dostojanstvenosti vzbudila občudovanje vseh prisotnih. To okusno dekorirano dvorano je očarala vsakega došleca dekoracija, obstoječa iz Feniksov, velikih tatanih in enakovrednih lorvorjev. Oder je bil pretvoren v pravcati vrt. Sredino odra je dičila krasna fontana obložena s cvetočimi ciklami in tulipani, ob obeh straneh odra pa sta bili postavljeni dve skupini živocvetnih azalej, ciklam, hijacint teloha in drugih cvetočih rastlin. To okusno cvetlično dekoracijo je ustvarila ljubljanska

samosvojnost. Mani vtisa je napravila Skrajbina sonata, ki je bila postavljena na nepravno mesto. Po že itak dolgem sporedu naj bi ne sledila skladba modernije, že skoro psihološke smeri. Pianistka, gđ. Kosovelova, ki se je topot pravič postavila naši publikli, je vzbudila s tem nastopom upravičeno nade in preverjen sem, da jo bomo po nekaj časa vestnega študija plenišne in kompozicijske tehnike našli med našimi najboljšimi pianisti. O njeni splošni priljubljenosti pa so pričali že šoki, ki jih je umetnica prešla v znamenem številu. L. M. S.

* **Dva pokvarjena.** Na policiji je bilo v nedeljo dopoldne in popoldne zaslišanih več mladoletnih deklic iz Sela, ki so postale žrtve dveh mladih pohotnežev. 18 letnega Franceta Z. in 20 letnega Antona P. Izpovedi deklic so bile zelo navadne, podan pa je vendarle dokaz več slučajev oskrumbe. 2. in P. sta bila v ponedeljek predana državnemu pravdnstvu.

* **Črno-bela reduta.** Sprito vsesplošnega povpraševanja javljamo, da se je že pričelo z razpošiljanjem vabil. Vabila se zaradi pomorne kontrole razpošiljanja v parihlah in bodo do konca tega tedna vsa zvala. Čas in kraj za reklamacije kakor tudi vse druge podrobnosti bomo pravočasno objavili. Reduta se vrši 5. II. 1927 na Taboru. 59

* **Na trgovski ples.** ki bo v soboto dne 15. januarja ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union, je vstop dovoljen samo proti vabilu. Kdor se želi te priznane najlepše privedite vsake plesne sezije udeležiti, pa pomotoma še ni prejel vabila, naj se obrne na pisarno Trg. društva »Merkur« v Ljubljani. Gradišče 17-I. (tel. 552). — Od-bor. 51

DANIE
zahtevajte, da se Vaši devili čstjo samo s
„Sol taire“
/se holiš- trig v o g e čivil- /maio v zalo-

100.000 Din za 10 Din
lahko zadene, ak- kupte
v-čev- Loterije društva
„TRGOVSKA AKADEMIJA“
Ljubljana

Smeh! Zabava! Izborni dovupi!
KOHN in drug
Sovraštvo med katoliško in židovsko družino.
Predstave ob 4. po 6., pol 8. in 9. uri
Kino Ideal

tvrdka Korška. Splošno pozornost so vzbudile tudi krasne toalete dam in skupine, ki so nastopile ob začetku plesa, kateremu so prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblasti, med njimi veliki župan dr. Batič in divizijski general Kalafatović. Zabava je ob ugodnem razpoloženju vseh trajala rano v jutro.

* **Življenje in umiranje v Ljubljani.** Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je v dobi od 1. do 7. januarja letos rodilo v Ljubljani 23. otrok (16 moškega in 12 ženskega spola), med temi 2 mrtvorjenčka, umrlo pa je 6 moških in 10 žensk. Skupaj torej 16 oseb in sicer: 5 oseb za boleznijo na srcu, 4 za ostarelostjo, 3 za rakom, 1 za jetiko, 1 za pljučnico, 1 za prirojenjo slabostjo, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih je 5 oseb doseglo starost nad 70 let. Na nalezljivih boleznih je obolelo 8 oseb: 4 na ošpicah, 3 na dušilnem kašlju, 1 na škrlatinki in 1 na daviči.

* **Pozor, društva!** Po zakonu mora biti dan pred volitvami v oblastne skupščine dne 22. t. m. dan volitev, 23. t. m. in dan po volitvah, dne 24. t. m. brezalkoholen. Gostilne in kavarne torej ne bodo smele točiti opojnih pišč. Prireditelji veselice in plesov opozarjamo na to določbo.

* **Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj.** Danes ob 8. zvečer bo predaval v društveni knjižnici g. prof. Dolžan o predpotopnih živalih Vstop prost.

* **Društvo »Treznost«** ima svoj redni sestanek v sredo 12. t. m. ob pol sedmih zvečer v klavirski sobi moškega učiteljskega v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1.) Referat br. predsednika dr. Mikliča o svojem potovanju po Jugoslaviji. 2.) Puharjev predlog. 3.) Razgovor o protialkoholnem kongresu v Ljubljani. Vabimo vse abstinentne in prijatelje našega pokreta.

* **Razpis.** Mestni magistrat razpisuje oddajo vodovodno-inštalacijskih del v novih objektih mestne klavnice. Vsi razpisani podatki se dobe med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Lingarjeva ul. 1-II. Ponudbe je vložiti najkasneje do 24. januarja do 11. dopoldne v podpisnem uradu. — Mestni gradbeni urad ljubljanski.

* **V zadnjem času** pobirajo nekateri železničarji po Ljubljani in okolici prostovoljne prispevke za železničarsko godbo. Kakor je Nar. žel. glasbeno društvo zvedelo, se zlorablja pri tem nabirajni »Slogino« ime. »Sloga« opozarja vsled tega javnost, da ni nihče upravičen nabirati prispevke ali kakršnekol si bode darove na ime žel. glasb. društva »Sloga«. — Odbor.

* **Najdeno.** V soboto se je našla v trgovini Breznik & Fritsch v Stritarjevi ulici manjša svota denarja. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi v trgovini.

* **Izgubljena listnica.** Uradnik je izgubil pretekle dni na Valvazorjevem trgu črno listnico s približno 500 Din in železniško legitimacijo. Najdite jo na izročiti proti nagradi upravnistvu »Jutra«.

* **Policijske priljeve.** Od nedelje na ponedeljek so bili prijavitelji policijski sledeči slučaj: 1. tatvina, 3. prestopki kaljenja nočnega miru, 1. poškodba tuje lastnine, 1. izgred, 1. prestopke godbe brez dovoljenja, 1. prestopke podaljšanja policijske ure in 5. prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji sta bili izvršeni 2 in sicer obe radi pohujšanja mladoletnih deklic.

* **Pobeg od doma.** Naknadno se nam poroča, da Pavla Martiniak, stanujoča v Jeranovi ulici št. 14, ni pobegnila od doma temveč je morala pod pritiskom razmer zapustiti svoj dom in si sedaj služi kruh v predmestju v Litli.

* **Vlom v skladišče.** V skladišče Strojnih tovarn in liavn na Dunajski cesti so vlomili te dni ponoči neznan zlikovec in odnesli nad 60 kg cina vrednega 5580 Din. Čin je bil v kosih po 1.70 kg ter je bil zaznamovan z znakom S. T. in L. Tatvine le osumljenih več brezposelnih moških, ki so že več večerov oprezovali okrog skladišča, kjer so bili opaženi.

* **Dva pokvarjena.** Na policiji je bilo v nedeljo dopoldne in popoldne zaslišanih več mladoletnih deklic iz Sela, ki so postale žrtve dveh mladih pohotnežev. 18 letnega Franceta Z. in 20 letnega Antona P. Izpovedi deklic so bile zelo navadne, podan pa je vendarle dokaz več slučajev oskrumbe. 2. in P. sta bila v ponedeljek predana državnemu pravdnstvu.

* **Črno-bela reduta.** Sprito vsesplošnega povpraševanja javljamo, da se je že pričelo z razpošiljanjem vabil. Vabila se zaradi pomorne kontrole razpošiljanja v parihlah in bodo do konca tega tedna vsa zvala. Čas in kraj za reklamacije kakor tudi vse druge podrobnosti bomo pravočasno objavili. Reduta se vrši 5. II. 1927 na Taboru. 59

* **Na trgovski ples.** ki bo v soboto dne 15. januarja ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union, je vstop dovoljen samo proti vabilu. Kdor se želi te priznane najlepše privedite vsake plesne sezije udeležiti, pa pomotoma še ni prejel vabila, naj se obrne na pisarno Trg. društva »Merkur« v Ljubljani. Gradišče 17-I. (tel. 552). — Od-bor. 51

* **Iz Maribora**
a— »Straža« reditviva. Včeraj je zopet izšla v Cirilovi tiskarni »Straža«, sicer v zmanjšanem obsegu zmerja pa tako, kot bi bila velika. Za enkrat torej dobelek tek vsem ki imajo dober železod Denarja pa imajo v Cirilovi tiskarni dovolj Listič so namreč razposlali vsem mariborskim volicem, ki jih hočejo na vsak način preprečiti, da gre v eden in isti lonec zveza z Nemci in boj za slovensko fronto. Volici SLS pa se kljub

Piesne vaje tehnikov-akademkov.

Prehodna plesna vaja se vrši v torek, dne 11. januarja točno ob 8 uri v veliki dvorani »Kazine« pod spretnim vodstvom gospoda plesnega učitelja Jenka. — Odbor.

temu puntajo, radi česar je baš začela izhajati »Straža«, ker ima »Slovenec« braniti slovensko fronto. »Straža« pa bo delala na nemškem-slovenskem polju.

a— **Kronika mariborskih šol.** Mestni magistrat je pozval vse mariborske šole, naj mu izpišejo iz svojih kronik važnejše podatke za vsa leta od prevrata sem, da jih bo imel pri-roki bodoči zgodovinar. Izpiski bodo seveda različne vrednosti in bi si naj »bodoči zgodovinar« rajš pogledal sam točnejše kronike, ki jih piše vsako šolsko vodstvo za svojo šolo sproti, kakor pa da bodo ležali posamezni papirji na magistratu. Mestni magistrat bi bolje storil, če bi oskrbel, da bi se uredile listine iz prejšnjih dob, ki so še nesortirane, da bi se vrnil mariborski arhiv iz Gradca in da bi se našle predvsem tiste važne listine, ki si jih je nekdo izposodil, a jih je pozabil vrniti; saj tako mora biti, kajti listin, ki so se še pred mesec nahajale v arhivu, ni več najti.

a— **Dijaške čepice** si je nabavila prostovoljno že polovica dijaštva. Večina so že tudi določili barve, po katerih se ločijo razni zavodi med seboj; vendar se dogaja, da imajo učenci istega zavoda različne kapice, kar bo seveda trajno nemogoče in zato je najino potrebno, da se od šolskega oblastva v tem pogledu nekaj ukrene, ker bi imeli pozneje stariši s to zadevo res prav ne-potrebne izdatke.

a— **Študijska knjižnica** se ne preseli. Glede na uradne in neuradne vesti, da ponudi mestna občina gornje prostore v Kazinskem poslopju za oblastno skupščino, je vložilo Zgodovinsko društvo kot lastnik večlega dela knjižnice pri občini svoj protest proti temu, da bi se morala Študijska knjižnica preseliti v popolnoma neprimerne prostore v pritličje. Temu mnenju se je priključil soglasno tudi kuratorji Študijske knjižnice in že na podlagi sklenjene pogodbe se ta preselitev ne bo smela izvršiti; sicer pa tudi najbrže mestni magistrat sam uvidi, da ne kaže radi provizorične nastanitve oblastne skupščine ubližati z velikim trudom in velikimi žrtvami ustanovljenih in vzdrževanih kulturnih institucij, kar volja v enaki meri tudi za Narodni dom. Oblastna skupščina naj zboruje za sedaj v porotni dvorani, za pozneje pa si naj dozdida manjša-loč severni trakt velikožupaniške palače.

a— **Češki tečaj** se prične zopet v sredo popoldne ob navadnih uri v meščanski šoli. Reditelji posameznih šol naj poskrbe za toč no in polnoštevilno udeležbo.

a— **Uradni dan trgovske zbornice.** Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, ki bi se imel vršiti v Mariboru jutri v sredo je zaradi občne zborna Zveze gos-tinjskih zadrug preložen na torek dne 11. januarja.

a— **Frekvence na drsališčih.** V nedeljo je bilo na gornjem ribniku nad 300 oseb, v parku pa okrog 250. V zadnjem ribniku je zopet neki dilak štrbunknil v vodo, pa ga je še pravočasno tovariš potegnil na led, tako da je odšel za enkrat samo z mokrimi blaz-dami.

a— **Prosta stanovanja.** Ta teden je razpisano samo eno prosto stanovanje v Frankopanovi ulici 7-I, 1. soba, kabinet, kuhinja in pritlikline od stranke Fr. Savrič.

a— **Rezervne častnike** — Člane mariborskega pododborja — poziva odbor, da pošljejo prijave za letošnje železniške legitimacije najkasneje do 15. januarja, kasneje pa do 15. dne vsakega meseca. Obenem vabimo vse rez. častnike na drugarski večer, ki bo v četrtek dne 20. januarja ob 20. ob 20. v salonu hotela »Zamorca«.

— Opo-zarjamo še posebej na občni zbor, ki se bo vršil istotam v nedeljo 30. t. m. ob pol 10. dopoldne. Udeležba obakrat častna zadeva vsakega člana. Odbor.

a— **Koncert Glasb. Matice v Mariboru** — največja senzacija letošnje zimo. V sredo zvečer bo pel pevski zbor Glasbene Matice sedem prekrasnih zborov. Nepopisen utis na poslušalca bodo gotovo zapustili ti zbori, najsi so že mešani ženski ali moški. Tak koncert prežeti ni ignorirati je neodpustljivo. Matica se vsak dan, tudi v nedeljo, zelo skrbno pripravlja na svoj nastop, ki bo brezdvomno eden njenih najlepših in najboljših. S tem programom bo nastopila tudi v Pruju in Celju.

a— **Kuharski tečaj na zavodu »Vesna«** v Mariboru se začne 16. t. m. 57

a— **Danes žrebanje državne loterije!** Srečke dobite še na glavni pošti oz. od Na-gliča v Mariboru. 58

a— **Gledališka vest.** Ker je več članov Narodnega gledališča oholelo, se današnja predstava operete »Lepa Helena« ne more vršiti. Nocoj ni torej v gledališču nobene predstave.

Iz Celia

a— »Slovenec« jeva demokrate zopet v posledno olje, kar je za izid volitev za oblastno skupščino za ne najboljše znamenje. Zlasti celjski »Oberpostfieber« se trudi dokazati, da je za celiske narodne volilce in demokrate že vse izgubljeno. Isto staro in že obrabljeno lajno je gonil tudi pri volitvah v trgovsko zbornico, a je po strahovitom porazu, ki so ga doživle vse proti nar-stanov. listi združene anacionalne stranke, hodil del časa precel malonešen in z dol-gim nosom okrog. Da ne rabimo čisto do-mačega izraza: »Vsak ima svoje veselje.«

v vsakem oziru tudi šarmantni zapeljivec gosp. Rogoza in naravno komični, tepasti degeneriranec gosp

Gospodarstvo

= Direktni železniški promet med Italijom i Rusijom. Moskovska «Pravda» poruča, da bo v kratkem času upostavljen direktni železniški promet med Rusijo i Italijo preko Austrije, Češkoslovačke i Poljske.

drugi polovici leta, kar jasno obeležuje opotrešenje gospodarske krize. Konkursi so se lani zahtevali 403, a otvoreniji je bilo 105. Insolventnih je postalo tudi več bank, in sicer: Beogradska ujedinjena banka, Centralna kreditna banka, Beogradska hipotekarna banka, Srpska građevinska banka, Beogradska komisiona banka ter Banka Nikola Bošković, d. d.

Borze
10. januarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševala, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijski 82 – 84, Vojna škoda 332 – 0, zastavni in komunalne Kranjske 20–22, Celjska posojilnica 195 – 198, Ljubljanska kreditna 150 – 0, Merkantilna 98 – 100, Prastidlena 890 – 0, Kreditni zavod 170 – 180, Strojne 0 – 100, Trbovlje 870 – 0, Veveč 120 – 0, Stavbna 55 – 65, Šestir 104 – 0. – Blago: Zaključeno 10 vagonov lesa. Tendence v lesu neopremenjena, v deželnih pridelkih čvrsta. Eksekutivna prodaja: ca 50 kubnih metrov bukovih neobrobjenih plohov, od 55, 60, 80, 90 mm, od 3 do 6 m dolžine, media ca 4,50 m, šir. od 20 – 37 cm, media ca 34 cm, blago lepo, 5 mesecev suho, dobava takojšnja, provenienca Dolenjski, toč vagon meja po 500.

ZAGREB. U zasebnih vrednotah položaja nespremenjen. Tendencija za vojno škodo čvršćenja. Kasa se je ob većem prometu trgovača po 355 — 355,3. Za ultimo t. m. se je iskala po 355, a blaga ni bilo pod 357. Za februara se je brez kupona trgovača po 324. — Na deviznem tržištu se je začela Italija trgovati s slabom tendencio na 251,23. a končala je pri 250. Pariz se je začel trgovati po 224, a se je tekom sedantka okrepil na 226. New York ček je odbrazil svojo čvrstost. Druge devize nespremenjene. Notirale se devize: Amsterdam izplaćilo 2273,8 do 2279,8, Dunaj izplaćilo 786,5 — 801,5, Berlin izplaćilo 1348,5 — 1351,5, Italija izplaćilo 240,97 — 251,97, London izplaćilo 275,2 do 276, New York ček 56,6 — 56,8, Pariz izplaćilo 223,77 — 225,77, Praga izplaćilo 167,7 do 168,5, Švica izplaćilo 1095,5 — 1097,5, u. l. t. d. dolar 55,95 — 56,15, avstrijski

Kovinska podloga Narodne banke je tvorila 15. decembra 1926 naslednje postavljene vrednosti (v milijonih dinarjev): kovano zlato 850 (koncem I. 1925. 75,9), kovano srebro 170 (17,5), tuja moneta 0,6 (1,1), depoziti in druge vrednosti 329,5 (365,6), skupno 433,3 (400,1); 31. decembra 1926 se je kovinska podloga povečala na 438,8 milijona dinarjev v zlatu in neznane vrednosti. Narodni banki uspelo, da je povečala svojo podlogo v kovnanem zlatu za blizu 10 milijonov dinarjev (po kurzi vrednosti za okrog 110 milijonov novopapirnatih dinarjev). Podatki za prošnja leta nam povedo, da se bankina zaloga v kovnanem zlatu stalno večja. Tako je znašala (v milijonih dinarjev): koncem leta 1922. 64,0, koncem I. 1923. 68,8, koncem I. 1924. 72,3, koncem I. 1925. 75,9 in koncem I. 1926. 85,7 Devizne zaloge pa so, če spadale in so znasale koncem I. 1926. manj kakor v zadnjih treh letih.

Tržna poročila

Novosadska blagovna berza (10. t. m.)
Pšenica: baška, 75 - 76 kg, 1 vagon 287.50; banatska, 1 vagon 285.00. Ove
baški, 1 vagon 160. Turšićica: baška,
vagonov 138 - 139; baška, april maj,
vagonov 158; sremska, 23 vagona 141; srer-
ska, sušena, 2 vagona 147.50; banatska
april, ladja Tisa, 20 vagonov 154.50. Mok
baška, 6v, 2 vagona 352.50; baška, 6v,
vagoni 280 - 282.50. Otrobi: baški, d-
bell, 1 vagon 120; baški, debeli, Posojimo
2 vagona 160. Fižoi: srbijanski, paritet
Čučak 2 vagona 150. Tendencija stanoviti

= Cene na celjskem trgu tokom minule:
meseca so bile naslednje: govedina v m.
snicah 14 — 17, na trgu I 15 — 17, II
do 14, III 8, 10; teletina 15 — 18,
njina 15, 25, II 22, slanina v trgovini 24,
trgu 22.50, mast 26, šunka 32.50 Din kg; k
koži in petolini 25 — 35, race 30, gosi 6
purani 100 Din komad; mleko 2.50 —
kisla smetana 18 Din litra, sirovo maslo 4
čajno 50 Din kg, jajca 1.75 Din komad; j
bolka 2 — 6, orehi 8 — 10, suhe češpi 8
S — 10, kava Portorico 72, Santos 56,
48, sladkor v kristalih 15.50, v kockah 17.5
riž I 12, II 9 Din kg, namizno olje 2
bučno 18 Din litra, moka «00» 5.40, «0» 5.3
«2» 5 in «4», 4.60, turščica moka 2.40, zdrob
3.20, ajdova moka 6 Din kg (na drobno p
20 par več), pšenica 300 — 320, riž in ov
220, ječmen 200, turščica 200 — 210, grah
1900, fižol 350 — 450, seno 70 — 90, slan
46 — 50 Din za 100 kg, krompir 1.75 —
Din kg.

KARLOVAC: Gradjanski (Karlovac) :
Sp K. Karlovac 7 : 0 (2 : 0).
DUNAJ: Finale tekma za zimski pokal
Wacker : Slovan : 1 (1 : 1). Pot do zim-
ge v tekmovanju za zimski pokal ni bila za
Wackra ravno lahka. Zlasti dvakratna ne-
odločena tekma s FAC je bila na zmago-
valca trd jrehter je kakor znano, odlo-
či žreb. Prihajale tekme: WAC : HA-
koah 8 : 2 (2 : 1). BAC : Sportfreunde 3 : 0
(1 : 0). Nicholson : Hertha 6 : 0 (5 : 0).
ALEKSANDRIJA: Rapid (Dunaj) : ev-
repski tim 5 : 4 (4 : 1).
BORDEAUX: Austria : repr. Bordeaux
6 : 0. Austria : SC Bastidienne 7 : 2.
PARIZ: Admira (Dunaj) : Red Star
Olympique 3 : 1 (0 : 0).
PRAGA: DFC : Liben 10 : 1 (3 : 0).
Sparta : AFK Kolín 5 : 1 (4 : 0). Meteor
VIII. : Čechie Karlin 7 : 3.
BARCELONA: Hungaria : FC Barcelona
4 : 4.

p— **Večerna šola.** Prišel je na Reko fantič, da si poišče dela. Stopi k nekemu trgovcu, ki ga vpraša: Ali si obiskoval šolo? Fantič: Sem Trговец. Ali znaš čitati in pisati?... Ne znam odgovori fantič. Kakor, saj si vendar rekel, da si vsočel šolo?... S: ali ono večerno, občina pa, da ni bilo treba trošiti, nam je dajala svetilko ali brez petroleja

p— **Pri Sv. Luciji** je priredilo šolsko zaveščenje božičen'co, ki je diamo uspeła. Starši in otroci so bili zadovoljni. Odboravajih je bilo 30 siromašnih otrok. Nadučitelj Jos. Rakovšček se je zahvalil dobrotnikom, da so pomagali; k tako lepi prireditvi. Trudil se je mnogo, udi on, nadučitelj, ki je pa potem dobil odlok, da je odpuščen iz službe.

Prva »Neka «tamburaška družba» pri Prestranku se je zbrala v Kermeljavi hiši. Na tam proslavi odhod starega in prihod novega leta. Pa se dobijo ljudje, ki ne morejo pustiti Slovencev v miru niti pri privatni zabavi. Prišli so neki nadležniki in izzvali spor, ker jih družba ni pustila v hišo. Nastalo je prekanenje in Fran Vadjnal je bil v prepiru zadet menda s polenom, padel je in ker ni dobil potrebne zdravniške pomoči, je umrl. Prihiteli so orožniki in aretirali 13 oseb iz »oročila v fašistovskem glasilu je razvidno, da je bila Italijanom ona «tamburaška družba» trn v peti. Pišejo, da je pomenila ta družba stalno grožnjo za mirno prebivalstvo, ki dela in živi v harmoniji z italijanskimi zakoni! Za lastni dogodke so odgovorni znani tujih bujskači

k- »Schulverein« izda na leto za »germanizacijske« svrhe ogromne vsote. V vsotem koledarju pravi, da mora društvo čisto zamolčati, kol'ko žrtvuje za obmeine kraje. Ako bi društvo to povedalo, bi se dobili med Nemci ljudje, ki bi protestirali, da se toliko denarja vrže stran za potujčevanje med Slovenci v času, ko gospodarstvo povsod naravnost kriči po odposodi... Za občini Ljubelj in Podmžec, ki sta hane posešno ogroženi, je izdalo društvo eno milijardo!

Metereološki zavod u Ljubli 10. januara 1927. Vršnik barometra 760.

Solnce vzhaja ob 10:37 zahaja ob 16:38 luna vzhaja ob 11:46 zahaja ob 22:39.

Dunajska vremenska napoved za torek: V severnih Alpah dež in sneg z zapadnimi ve-

trovi in temperaturo nad ničlo. V južnih Alnah boljše vreme, mestoma lahka jutranja
slana.

Tržaška vremenska napoved za terek: Severni vetrovi. Nebo spremenljivo, večinoma jasno. Temperatura od 3 do 8 stopinj. Morje mirno.

Redni občini zbor kluba kolesarjev iz Motiklubištvu Irljaja se je vršil dne 6. t. m. Iz poročila tajnika g. Jančigara povzame: mo sleden: Klub šteje konec leta 3 častne, 38 ustanovnih, 164 rednih in 8 podpor- nih članov. Klub je včlanjen v Kol. Pod- slov. Koraškim Savezu kraljevine SHS in v M. Savezu kraljevine SHS. V la nem de- lokrogu je priredil klub v minulem letu medklubsko otvoritveno dirko, propagan- do medklubsko dirko v Novo mesto in eno klubsko dirko Klubovo častno in gorsko pri- ptenstvo si je priobčil tudi letos g. Josip Sotar Motociklističnih klub letos ni priredil. Skupni izleti kluba niso uspeli, pa- ro pa so skupine klubskih dirkačev prirejale obsežne trening izlete. Iz blaginjskega po- ročila je razvidno, da je bil klub navezan- ednole na dohodke članarine ter izkazuje konec leta mali prebitok. Skupna vred- nost imovine kluba znaša 7600 Din. Občni zbor je izrekel staremu udhovu absolutori- ter se nato izvolil sledeči novi odbor: pred- sednik g. Rudolf Zalokar, podpredsednik Iv- Ogrin, odborniki: Jančigar, Pestotnik, Baj- želi, Nardn, Gorjanc, Pelc, Jontes, Ba- Adolf. I vodja kolesarjev: Sotar, name- stnik Stari I. vodja motociklistov Rehob- namesnik Briceli, Preglednika Porenta in- šimene Vsled soglasnega sklepa obnega zhora ustanovi si klub smuško sekcijo ter- se sklene takojšnja prijava Zimskosportne- mu savezu.

SK Slavija (Vodmat) vabi vse svoje člane na svoj redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 23. t. m. točno ob polnoči 10. dopoldne v goštilni Sbor v Vodmatu. Glasovalno pravico imajo le oni člani, ki so poravnali članarino za leto 1926. Odhoda na zbor ni obvezno.

SK Ilirija (Smuška sekcija) Danes ob 6 uri zvečer važen sestanek smuške sekcije. Redni tedenski tekme.

SK Ilirija Sestanek smužke sekcije danes ob 6. uri popoldne v klubovi sobi. Udeležba obvezna radi važnega razgovora glede klubove tekme dne 16. januarja.

Redni občni zbor LLAP se je vršil v nedeljo ter je potekel stvarno in mirno.

Vodil ga je podpredsednik LLAP g. S. Matič. Prisostvovali so običnemu zboru delegati Atene, Celja, Ilirije, Prva in Tržiča. Primorje, ki je dosedaj vodil predsedavz ni bilo, ker je bil zastopnik. Rečeno je bilo, da

poslalo svojega zastopnika. Po referatu po-
sameznih funkcionarjev, je bil izvoljen sle-
deči novi odbor: Predsednik dr. Fr. Kanda-
re (Mirja), podpredsednik Josip Windt-
Primerica, ki je doslej vodilo podsvet

gajnik Podcarnik (Primeria), tohnični re-
ferat Vodžek (Mitič), odhonični prof. Čop
Oblik. Rutar (vs. Mitič) Samuda (Ptui)
revizoria Rabič (M.), ga. Kroftova (Atena)

Din kg.

= Vinski sejem in razstava v Ljutomeru

Krži našega vinogradništva skušajo raz-
gospodarske korporacije odpmočiti s tem,
prirejajo vinske sejme in razstave. V Lju-
tomeru, središču slovenskega vinarstva,
je pred kratkim sestavil odbor iz zastop-
kov gospodarskih organizacij in občine,
pripravi vse za vinski sejem in razstavo
Ljutomeru. Ljutomerški vinogradniki in vi-
nogradska veleposlastva so si edini v te-
da je treba začeti z delom tudi v Ljutomeru
ki je po slovesu svojih vin najprimerne-
kraj, kjer naj vinski trozovec in gostilni-
spoznata dobrote ljutomerske kapljice. Ze-
so se odločili, da bodo priredili vinski se-
jem in razstavo v četrtek 3. marca t. l. ko
vino letnika 1926 po prvem oretanju
čisto. Že zdaj opozarjamo zainteresene na
dan.

» Opozorilo za obtrnitke in prijatelje obtrnitve. Opozorjamo, da se rok za vplačanje Obtrne banke SHS zaključil nepriključno 15. t. m. Za Slovenijo se vspljuje delnice pri podružnicah Narodne banke SHS pri Ljubljani kreditni in Gospodarski družini ter njihovih podružnicah in pri Obtrni banki v Ljubljani. Opozorjamo obtrnitke prijatelje obtrnitve, ki smejo po zakonu postati tudi delničarji te obtrnitve ustanove, da termina za vpis ne zamudijo, ker na poznejše prijave nikakor ne bo moglo biti.

– Prisilne poravnave v konkurzu. Pot
jena je poravnava konkurzne dolžnice Ang
le Lajnčkove, omočene Batičeve, trgovke
Trbovljsh. – Dalje je potrjena poravnava
konkurzni zadevi Janka Potočnika, trgov
z usnjem v Škofji Loki. – Konkurz. razgl
šen o imovini Feliksa Franzla v Ljubljani,
odpravljen, ker se je sklenila prisilna p
ravnava.

= Cenovnik za zavarovanje valute ob izvozu, veljaven od 1. do 15. t. m., je objavljen v »Uradnem listu« od 7. t. m.

registru. Tekom l. 1926. je bilo v trgovskem registru v Sloveniji izbranih 56 l. 1925. 61) tvrdk. Od teh je bilo 17 (34) p sameznih tvrdk. 17 (18) javnih trgovsk

druzb, 16 (9) družb z omejeno zavezo in (0) delniških družb. Iz združnega registra se je lani izbrisalo 41 združg, a v l. 1995. 1

— Gospodarska kriza v Beogradu. Po p

datkih beograjskega trgovinskega sodišča
bilo v t. 1926. skupno 12.136 meničnih pr
testov. Številke meničnih protestov po p
samoznih mesecih nam prikazujejo porast

Deviza Beograd na ostalih borzab: v Prazi 59.315, v Berlinu 7.41, v Londonu (popoldne) 275, v New Yorku (8. t. m. po borzi) 1.76 in tri četrtinke.

„Srbski književni glasnik“

Slejkoprej predstavlja »Srpski književni glasnik« s svojo mirno, a vendar modernom literarno linijo srbsko revijalno književnost. Okoli tega časopisa se zbirajo najboljši srbski, pa tudi mnogi hrvatski pesniki in pisatelji, ki so pogumno prebrehli Savo in Drino in se ne boje kulturnega srbstva »S. K. G.« je tudi skoraj ed na srbska revija, ki posveča nekoliko pozornosti slovenski književnosti, dasi bi si v tem pravcu še največji želeli.

Zadnja knjiga »S. K. G.« je obelodanila lepo vrsto zanimljivih prispevkov, med njimi novo prozo Veljaka in Rastka Petrovića, Ivana na Vojnovića, Vladimirja Nazora, Stanislava Kravaka in dr. Izmed pesniških sodelavnikov omenjamo Božidara Kovačevića, Mirko Feldmana, G. Krkleca, Tina Ujevića, Nazora in Desansko Maksimović. Med razpravami zavzemajo dokaj prostora izjave naših politikov o krizi parlamentarizma; omeniti je tudi razprave o sarajevskem atentatu in peresa Jovana K. Jovanovića, Rešetarjevo število o šaljivi pesmi in satiri o starejših srbih, v literaturi in krasno pismo Milosava Crniškega iz Asisija. Bogate so tudi posamezne rubrike, pogrešamo pa — prav tako kot pri naših literarnih revijah — sistematizirajočega pregleda tujih literatur. Slovenska književna »odukcija je ostala v tej knjigi docela nezastopana.

Prvi zvezek nove knjige (1. januarja) je prinesel povest Velika Petrovića «Sarmata Lenka», pesem Gustava Krkleca in Krkleceve prevode pesmi Frana Albrehta. Krklelec je preložil šest najnovejših Albrehtovih pesmi z motivi iz Italije in Francije. Izmed razprav je omeniti govor Pavla Popovića o franciskanih v naši književnosti, znanosti in umetnosti ter začetek zelo zanimivega esaja našega »sedanjega praškega poslanika Branka Lazarevića o Ivanu Meštroviću. V književnem pregledu je izšel omenjeni vreden pregled srbohrvatske literarne

«S-bški književni glasnik» se je za novo leto dostojno predstavil.

Spominjajte se

nesrečnih poplavljenec!

Proti vinogradnikom

Radičevci za znižanje carine in uvoz francoskih vin. SLS jim pasivno pri tem pomaga.

Vest o znižanju uvozne carine na francoska in s tem tudi na laška vina, ki se ima izvršiti potom trgovinske pogodbe s Francijo, je odkrila čisto nenavadno situacijo. Vlada RR, ki je že pristala na 50 Din, se očitno pripravila na popolno kapitulacijo, t. j. na 30 Din od 100 kg.

Odmev razkritja te akcije, ki so jo radikali in radičevci vodili za hrbotom treh milijonov vinogradnega naroda, je ta, da se radičevci na vseh zborih izjavljajo za to znižanje. V Črnomlju je nosilec radičevske liste očitno to izjavil, s čimovno utemeljitevjo, naj tudi kmet pije šampanjca. In to v Beli Krajini, ki je v tem vprašanju prav življenjsko zainteresovana! Zagrebški «Obzor», v katerega pišejo slovenski radičevci, prinaša daljši dopis iz Ljubljane, ki istotako simpatizira z znižanjem carine na 30 zlatih dinarjev, češ saj Slovenci že pijejo dalmatince, ki je ravno tako drag, kakor bodo francoska vina. Naivni «Obzor» pač ni premislil, kako je s tem izvajanjem pogodil ne le celokupno vinogradništvo Slovenije, ampak tudi Dalmacije, kjer bo francosko vino izpodrivalo domači proizvod, ki mu bo vrh tega ubil ves trg.

«Obzor» pravi, da bodo vinogradniki Slovenije pač znižali cene vinu za 2 do 3 Din, pa bo dobro. Ali je radičevski člankar pomislil, kar je napisal? Ali ne ve, da je pridelovanje vina že danes večji del pasivno? Človek se mora res začuditi s kako strašno nesposobnostjo in neznanjem se obravnavajo vprašanja, od kojih zavisi eksistenca stotisočev. In to od stranke, ki trdi, da je «seljačka»! Pri tem pomaga radičevcem SLS, ki ves boj zasmehuje kot nepotreben, češ da bo menda po toči še čas zvoniti.

Vse drugače pa razumevajo silno nevarnost vsi samostojno misleči vinogradniki. Odpor raste in politični stranki, ki ji ima odpor ni po volji, se motita, če mislita, da se vinogradniki dajo z zasmehom in tolažbami usipavati. In z našimi vinogradniki je slieden vsak gospodarsko izobražen človek, ki vidi, da pomeni obubožanje vinorodnih krajev milijardne izgube za vse naše gospodarstvo, pauperizacijo celih pokrajin, ki bi pritiškala na vse, zlasti na mesta in tovarniške kraje. Le lahkomišelniki kratkovidež sodi velika carinska vprašanja po ožjem trenutnem interesu. Lepo bo izgledala naša valuta, če bomo devize potrošili za vina iz inozemstva!

Klerikalne hijene

O hijenah je znano, da ne puste niti grohov pri miru. Tak je pač njihov živalski nagon in jim ni zameriti. Slabši kakor hijene so klerikalci, ki to zavestno in z namenom delajo. Ljudem, ki vtičijo vero v politiko, seveda tudi spomin na mrtve ne more biti svet. Nedeljski «Ilustrirani Slovenec» si je dovolil surovost, da je karikiral pokojnega dr. Tavčarja kakor jaše in tlači k tlom slovenskega kmeta. «Slovenec» je objavil tudi beležko, v kateri pravi, da hočejo samostojni demokrati menda (!) v logaškem okraju agitirati s tem, da bodo razmnožili besedilo znanega govora, ki ga je govoril dr. Natlačen pri demonstracijah za vojno v Ljubljani koncem julija 1914. K temu pristavlja: «Kakor hitro se bo ta govor kjer koli pojavil, bomo objavili in razmnožili mi zovor dr. Ivana Tavčarja, voditelja in učitelja sodanjih liberalcev.» Dr. Tavčar je žal v grobu in se ne more braniti sam. Zato smatramo za potrebno dolžnost, da ugotovimo nekaj dejstev za čim popolnejšo ilustracijo klerikalnih hijen. Dne 26. julija 1914 zvečer je priredilo mobilizirano avstrijsko vojaštvo v Ljubljani na ukaz manifestacijo za vojno, za katero so bili priganjeni klerikalci, da bi čim silnejše izpadla. Pred sponzorjem dožele vlade je iz množice nagovoril dr. predsednik Schwarza klerikalni poslanec vitez Pogačnik, pred magistratom pa je dobil naročilo pozdravit spoved tedanjega župana dr. Tavčar. Iz stolnice je tedanjim prosti s celim zborom kanonikov prinesel pod baldahinom monštranco na Vodnikov trg in blagoslovil množico, med katero je bilo precej do nezveste pijanosti ljudi. Dr. Natlačen ni bil noben javni funkcionar in ni bil od nikogar prisiljen navduševati na vojno, vendar pa je pred deželnim dvorcem zlezal na ograjo ter iz množice navduševal za vojno napoved. Razlika med vlogama dr. Tavčarja in dr. Natlačenja je velika. Dr. Tavčar je bil očitno predstavniki mesta in je moral pozdraviti manifestante, ako je hotel preprečiti razpust občinskega sveta in imenovanje nemškega vladnega komisarja, ki so ga klerikalci forsirali. Dr. Tavčarja so klerikalci malo dni prej denuncirali v «Slovenec», da daje v «Slov. Narodu» potuho velesrbski propagandi in da so se v njegovo stranko zatekli velesrbski propagatorji na Slovenskem, s čimer da se je v «zelo slabo luč postavil». «Slovenec» je pošiljal takrat dr. Tavčarja v ječo ... In po omenjeni vojaški demonstraciji je «Slovenec» šel še dalje ter je denunciral tudi go. dr. Tavčarjevo. Takoj dan pozneje je namreč zahteval, naj vse »one dame in vsi oni gospodje, ki imajo različne rede nam sovražne države, te rede takoj pošljijo nazaj.« Tedaj je bilo splošno znano, da je izmed slovenskih dam samo go. dr. Tavčarjeva nosila red sv. Save Dames onečastajo spomin dr. Tavčarja, ki leži v grobu, iste klerikalne hijene, ki so ga z njegovo soprogovo vred denuncirale avstrijskim oblastem. Dr. Tavčar je kot mestni župan ljubljanski sprilčo klerikalnih denuncijacij s svojim tedanjim nastopom obvaroval avtonomijo ljubljanskega mesta. Radi bi vedeli, koga je s svojim nastopom obvaroval dr. Natlačen?

Na tisoče slovenskih fantov je po nepotrebnem padlo v vojni vsled klerikalnih bujskarij ...

Popoln fijasko Stj. Radiča v Dalmaciji

Split, 10. januarja.

Prišel je čas, ko Radiču naglo odcvetajo rože. Njegovi zbori, ki so pred leti sloveli po svoji veličini in tisočih poslušalcih, se omenjajo le še kot minule zanimivosti. Evo, že par dni se nahaja Stj. Radič v Dalmaciji, kjer po vrsti prireja zborni, a povsod doživlja veliki fiasco. Njegovi zbori so namreč le še sestanki z neznatnim številom poslušalcev, med katerimi pa jih je polovica disidentov ali pristašev strogo nasprotnih strank. Ne pomaga niti to, da ima Radič ministersko asistenco svojega nečaka Pavla in dr. Krajača, ter da je ves varstveni aparat v službi za njegovo varnost. V nedeljo bi se bil moral v Lečevici vršiti glavni zbor. Zbralo pa se je jedva nekaj nad 100 oseb, a še od teh pretežno del nasprotnikov. Pod mučnim vtisom skrajno mizerna udeležba je tudi Radič govoril zmeden, bolj kakor običajno. Grmel je, da naša država mora dobiti izhod na Egejsko morje, da mora Bolgarija priti v naše kolo in da morajo Dalmatinci biti pionirji velikega pokreta. Ker je Radič zaključil v popolni tišini, je podvzval dr. Krajača: češ: Govoril, da bodo videli, da naši ministri znajo govoriti! Zaman. Padli so vzkliki: Vi ste nas prevarili! Živel Svetozar Pribičević in dr. Krajač je ves blede umolknil. Še slabše se je nato godilo Matijeviću, ki radi burnega vzklivanja: Živel Pribičević, sploh ni mogel priti do besede.

Nadalje je Radič v nedeljo pohitel z avtomobilom v Korošce, Dugobabe, Gidzavce ter v Novi in Dolnji Muč. Sprejemi so bili neznatni. V Gornjem Muču je Radiča sprejela neznatna peščica. V Dolnjem Muču pa istotako ni bilo niti 150 ljudi. Razume se, da ni bilo nikakih ovacij, marveč so povsod energično nastopili samostojni demokrati, radikali in disidenti ter povzročali Radiču poleg mučnega razočaranja še bridke preglevice.

Zvečer je Radič došel v Sinj. Pričakalo ga je kakih 20 pristašev, sramežljivih in poparjenih, ko so nekateri nacionalni omladinci začeli Radiču prirediti mačko muziko. V neki neznatni gostilnici se je vršil mesto zbora ožji sestanek, kjer ni prisostvovalo niti 50 pristašev. Bled in razburjen Radič ni maral dolgo govoriti, pač pa je radi sramotnega sprejema bral levite županu Masovčiču, češ: Čemu ste me zvali v Sinj? Take blamaže še nisem doživel. S tem je sam v pričo svojih pristašev izrekel najporaznejšo sodbo o svojem fijasku, ki ga doživlja v Dalmaciji.

„Radikali“ v Žireh

V nedeljo sta v Žireh ralagala svojo modrost g. dr. Ravnihar in neki Dežman iz Ljubljane. G. Ravnihar, ki se drugače ne gane iz Ljubljane, kakor sedaj, da bi kaj naprednih glasov odvel SDS, ni povedal nič posebnega, pač pa je gošpod Dežman pokazal rožičke, ki jih bo treba otolči. Hudo ga je zanimala Slavenska banka, ki je NRS dala mnogo denarja. SDS pa Dežman zavida tisto podporo, ki jo je banka l. 1923 izplačala iz dobička za 1922., a jo v celoti dobila vrnjeno nazaj. A. g. Dežman je šel naprej: SDS je napadal kot stranko batinašev, Orjunašev in — nasilja. To si upa klobasariti Dežman, ki ve, da radikalstvo živi od nasilja splošno, posebno pa od terorja nad uradniki. Pa vse to bi Dežmanu odpustili. Ne moremo mu pa odpustiti in mu tudi v bodoče ne bomo, da se je ta govornik začel pečati s telesnimi napakami, zdravim in ne-kako »pohabljeno« g. dr. Žerjavo. Če je g. dr. Žerjav bolehen, g. Dežman pa zdrav, naj bo Dežman vesel, a dostojen človek o tem na shodu ne govori. Dr. Žerjav kljub bolehnosti več dela kakor vsi voditelji NRS v Sloveniji skupaj. Če misli NRS, da bo s te vrste napadi na g. dr. Žerjavo več koristila SLS, na prsto ji, a pritožiti se ne bo mogla, če bomo kmalu odgovorili na čisto drugem polju po geslu: Milo za drago. Tudi opomba, da rešitev žirovske elektrarne zavisi od g. Dežmana, je značilna za celo miselnost radikalov. Slovenska radikalija se bo kmalu prepirala, da je stavila na propalo karto. Žirovci, ki so pričrkovali, da bosta radikalna povedala, kam je izginilo uradnikom odtegnjenih 50 milijonov dinarjev, od kojih v Žiri ni prišlo niti pare za poplavljenost, so se s shoda razšli brez dovoljenih vtisov, osebni napadi na dr. Žerjavo pa so se vsakemu gabili. Mi se čudimo, da dr. Ravnihar ni smatral za potrebno, da bi na licu mesta zavrnil nedostojnost in grdobijo svoje-ga shodarskega in strankarskega kompanjona.

Mehika in Slavenska banka

Kar je klerikalcem Mehika, ki je baje vzor SDS in strah SLS in petrolejskih magnatov obenem, to je naši bivši SKS Slavenska banka. Zeleni gospodje so samo v stiski, kako dokazati, da ima Slavenska banka kaj opraviti z SDS. Laži in laži, nekaj nazadnje že obvisi, tako si misli SKS po starem načelu, ki se ga je naučila od klerikalcev. Glede zneskov, ki so se iz nesporne visokega čistega dobička iz l. 1922 dali na razpolago, smo že tolikokrat pisali, da so bili banki v celoti vrnjeni, da bi pač pričakovali, da pojde to tudi največjemu zakrknjenju v glavo. A gospoda o tem povračilu molči kot grob in laže naprej. Sedaj se reče, »priatelj dr. Žerjav pri banki ni so dobro gospodarili«. Kaj bi mogel dr. Žerjav zato, če bi bilo res tako? In kaj more SDS, Resnica pa je, da so maloštevilni somišljeniki dr. Žerjava, ki so bili v banki, bili iz nje izrinjeni že l. 1923 in 1924 pod

pritiskom vlade in tujih funkcionarjev in da so gospodje od Landerbanke po njihovem izstopu prevzeli po najtočnejšem pregledu banko in jo spoznali za visoko aktivno. Pri Slovencih je pač vedno tako, da na korist tujcu obrekujejo rojake. Da pa bo vidna vsa nemoralnost radičevske akcije, ki ji sekundira naša SLS, more vsakdo po shodnih vprašati SKS in SLS: Zakaj je g. Pucelj sprejel od pokojnega g. Legvarja iz blagajne Slavenske banke dva večja zneska v času, ko je bil minister poljedelstva, v času, ko je g. Legvar v imenu Impexa sodeloval pri velikanski kupčiji z reparacijskimi volji, ki jo je odobril g. Pucelj? Zakaj ne vrne denarja banki ali Impexu, ki sta pozneje padla v stiske? Zakaj SKS ne vrne znesek pol milijona, ki ga je od neke ban-

ke dobila preko dr. Žerjava, tem bolj, ker je banka pozneje imela velike izgube? Komu je Trboveljska na račun Slavenske banke koncem leta 1925 dala 2 in pol milijona dinarjev »za propagandne« svrhe, ko sta dva radičevska ministra banki nagajala? Ko je bil znesek izplačan, pa je bilo takoj vse v redu. Morda bi znala g. g. iz predsedstva HSS oziroma SKS to pojasniti? Morda bi poskrbeli, da vlagatelji dobe ta denar nazaj? Če je znesek, ki je bil dan na razpolago dr. Žerjavu in drugim, ki jih Pucelj našteva, v celoti vrnjen, zakaj ne bi bili tudi radičevci tako pošten? Človek res ne ve, ali bi se ob celi tej gonji jezil ali smejal: demokrate vrnejo vse, radičevci dobe denar in nič ne vrnejo. Vpilejo pa oni, in sicer na demokrate! Znat se mora.

Iz življenja in sveta

Baron Pompeo Aloisi,

laški poslanik v Tirani, ki je glasom «Matinovich» razkril igral gladno vlogo pri sklepanju albansko-italijanskega pakta.

Akcija za pomilostitev Windischgrätz in Nadossyja

Kakor je naš list že prkarat poročal, so predložili budimpeštanski Madžari svojemu državnemu upravniku Horthyju obširno spomenico s 300.000 podpisi. Ta prošnja ima namen doseči popolno pomilostitev dveh voditeljev ponarejalcev francoskih frankov, princa Windischgrätz in bivšega policijskega šefa madžarske države Nadossyja. Peticija je bila izročena Horthyju v pondeljek.

300.000 podpisov se seveda ne nabere tako kmalu, zavzemajo pa tudi zelo obširen prostor. Ker so jih nabirali po polah, jih niso mogli zvezati v eno samo knjigo, temveč so napravili iz neštevitih pol pet debelih knjig leksikonskega formata. Najbolj vneto je nabiral podpise za Nadossyja njegov rojstni komitat Baranja, kjer so sorodniki in rojaki bivšega policijskega ravnatelja nabirali nad 60.000 imen. Med njimi so zastopani vsi sloji, pa tudi vse konfesije.

Uvod v peticijo tvori kratko besedilo, ki povdarja, da sta Windischgrätz in Nadossy ponarejala francoske bankovce samo iz patriotskih razlogov. Prosilci sicer priznavajo, da je bila obsodba, izrečena v procesu proti falzifikatorjem, pravilna in skladu z zakoni madžarske države. Toda fakt, da ni nihče iskal pri ponarejanju sebičnih koristi, popolnoma razorožuje roko pravice, ki da mora v taki zadevi utihniti.

V zvezi s to vestjo se tudi poroča, da je Nadossy težko zbolel, kar je seveda lansirana vest, sprožena samo s tem namenom, da bo akcija imela tem več zaželenega uspeha.

Dva, ki hočeta obhoditi svet

Ta čudna zgodba se začne na Dunaju. Tam imajo fantje v Meidlingu navado hoditi od hiše do hiše in prepevati podoknice, da vzbudijo pozornost deklet. Nekega dne je prišel tak pevec tudi pod okno 24letne bolničarke Ene P. in jo je s svojim petjem tako razveselil, da se ga je usmili in se mu pokazala. Iz tega spontanega sestanka so se rodila različna srečanja in slednjič sta se mlada človeka zaljubila drug v drugega. Moški, ki je omamil dekleta, je pripovedoval, da ima pri sebi potni list, ki se glasi na ime Ernesta Botta iz Frankfurta ob Meni. V resnici pa on ni Ernest Bött, marveč Evgenij Zamlatin in je sin ruskega konzula v Amsterdamu. V Nemčijo se je samo zatekel pred svojimi preganjalci, in njegova namera je obhoditi ves svet v spremstvu primernega dekleta.

To pripovedovanje je Emi omehčalo srce, da je sklenila postati sinu »ruskega konzula« popotna tovarišica. Povezala je svoje reči v culo in nastopila sta pot okoli sveta. Sklenila sta, da se bosta preživljala s petjem po gostilnah in v predmestnih kavarnah, kjer so ljudje še najbolj dovzetni za slične umetniške produkcije.

Tako sta šla mlada človeka na pot in ko je bila hči nekaj časa doma, je prejel njen oče pošto iz Nürnberga. Hči mu je pisala, naj ji pošlje kaj denarja, da ne bosta z ljubčkom poginila od gladi. Kajti do Indije je daleč, zunaj je zima in ljubezen sama še ne more ogreti človeka.

Policija sedaj zasleduje pustolovca, ki ga bo zelo težko najti, ker nihče ne ve, če je Nemec ali Rus, kod hodi in kakšna je njegova preteklost.

Ogenj!

Iz tiste nedavne dobe, ko je na Španskem izbruhnila revolucija artiljerijskih častnikov proti diktatorju Primu de Riveru, datira naslednja mična anekdota:

Ko je bilo treba zbrati zveste čete, da se z njimi vduši upor, je vlada poslala v Burgos nekega starega kavalerijskega generala, da bi prevzel poveljstvo nad oddelkom pehote, ki so mu bili dodeljeni topovi. Prisotna množica je bila ostro razpoložena proti diktatorju in je glasno dajala duška svojim simpatijam za upornike. Tedaj je ukazal general nameriti topove na demonstrante ter je poveljeval: «Fuego!» (Ogenj!) Toda vojaki niso mogli izvršiti povelja. Javili so generalu, da so topničarji odnesli ključ arzenalov in da topovi niso nabiti. General pa te izjave ni hotel vzeti na znanje ter je besno zakričal: «Cargado o no cargado, fuego!» (Če so nabiti ali ne, ogenj!)

Demonstranti so se energičnega generalovega povelja tako prestrašili, da so se razbegli na vse vetrove.

Lažni princ

Po Nemčiji straši že nekaj časa neki Harry Domela, izvežban pustolovec, ki se izdaja za princa iz vladarske rodbine Hohenzollernecev. Domela je že ponovno sedel v zaporu, toda vedno se mu je posrečilo pobeegniti iz ječe in je s svojimi avanturami v zadnjih tednih spravil pokoci celo Nemčijo.

Začel je serijo svojih sleparij pri dijaškemu korpusu «Saxo Borussia» v Heidelbergu. Poveljniku korpusa, grofu Rotkirchu se je predstavil kot princ von Liewen ter mu dejal, da služi kot poročnik pri IV. konjeniškem regimentu v Potsdamu in da se nahaja momentano na dopustu. V Heidelbergu je ostal malo časa, ker so mu tla postala kralju prevročila. Ko je videl, da mu ni več obstanka, jo je mirno pobrisal drugam.

Sel je v Erfurt in se je na poti prepiral, da je po obrazu precej sličen vnuku bivšega cesarja Viljema, princu Viljemu pruskemu. Tako je sklenil, da se bo izdal za posledja tega princa. Seveda je zelo spretno manipuliral in je potoval incognito ter si nadel ime barona Korffa. V Erfurtu se je ustavil v nekem hotelu, kjer je najel celo stanovanje z vsemi pritliklinami. Ustvaril si je kmalu zelo širok delokrog. Delal je izlete širom Turingije, toda tudi tu je izčrpal svoja sleparska sredstva in iz strahu pred zalezovalci, ki so mu že bili za petami, jo je potegnil v Gotoh. Še prej pa si je izposodil pri lastniku hotela, kjer je stanoval, 100 zlatih mark.

Naslednja postaja, kjer se je ustavil, je bila Gotoh. Sel je naravnost v garnizijo in se predstavil garnizijskemu poveljniku Grotheju, ki mu je priredil svečan sprejem. Postopal je previdno, kajti bal se je, da bi ga policija ne odkrila, in zato je prosil generala, naj ne izda časopisju njegovega imena. V Gotohi je najel v največjem hotelu knežje urejeno stanovanje s 6 sobami.

Slepar je umel ljudi tako prevarati, da se je začel zbirati okrog njega ves visoki svet, med njimi zlasti aristokrati. Vsi so hoteli do «princa» in biti deležni milosti, da bi se razgovarjali z njim. Prihajali so po vrsti celo bivši ministrski prezidenti in razni generali. Med drugimi je sleparju naselil tudi mestni župan, ki se je s spremstvom pripeljal v hotel, da pozdravi prekanjenega pustolovca. Domela je imel baš neki obisk in je velel javiti županu, da ga bo pozneje sam obiskal na magistratu. Ta sprejem je bil zelo odličan. Svirala je godba in dame, ki so smele pri-

ti v bližino lažnega princa, so kar vzdihovale od sreče, ko se je lastno-ročno vpisal v njihove spominske albume.

Pustolovec si je dal prirediti tudi gala-predstavo v gledališču in je tej predstavi prisostvoval v dvorni loži.

Slednjič pa je bil slepar vendarle prisiljen predčasno zaključiti svojo avanturo. Pojavil se je namreč strah v obliki osebe opolnomočenega zastopnika hohenzollerenske dinastije Hohenberga, ki je sporočil, da pride v Gotoh na obisk. Domela je začelo goreti pod nogami. Vzel je avto hotela, kjer je stanoval, si izposodil pri lastniku hotela večjo vsoto denarja ter jo hitro popihal. Potem se je podal v zapadno Nemčijo, skušal je vstopiti v tujsko legijo, toda malo preden se mu je nakana posrečila, ga je aretirala pruska policija, baš ko je hotel prekariti nemško mejo.

Vsi nemški listi pišejo, da je Domela daleko prekosil znanega pustolovskega stotnika Köpenika. Sramota pa je toliko večja, da je Nemčija nasledila novemu Köpeniku v času, ko že malone slavi desetletnico — republike.

Ahmed beg Zogu,

albanski ministrski predsednik, ki je sklenil z Italijo prosliti tiranski pakt.

Največja francoska mesta

Francoski službeni list «Journal Officiel» je pred kratkim objavil rezultat ljudskega štetja, ki je bil izvršen leta 1926. Glasom tega štetja šteje Francija, kakor smo že poročali, 40 milijonov 743.851 ljudi napram 39 milijonom 209.666 leta 1921. Porast znaša nad poldrugi milijon duš, pri čemer velja pripomniti, da je med njimi nad en milijon naturaliziranih priseljencev.

Leta 1921 je bilo v Franciji petnajst mest, ki so imela nad 100.000 prebivalcev. Letos se je njih število pomnožilo za eno. Teh šestnajsterih mest se vrste v naslednjem redu:

	1921	1926
Paris	2.908.472	2.871.429
Marseille	586.341	652.196
Lyon	561.592	570.840
Bordeaux	267.409	256.026
Lille	200.952	201.921
Saint-Etienne	167.067	193.737
Nantes	183.704	184.503
Nice	155.839	184.441
Toulouse	175.484	180.771
Strasbourg	166.676	174.392
Le Havre	163.374	158.022
Rouen	123.712	122.899
Roubaix	113.265	117.209
Toulouse	175.484	187.771
Nancy	113.226	114.931
Reims	76.645	100.998

Največji relativni porast prikazuje Reims, ki je še skoraj dosegel predvojno število prebivalstva. Od ostalih mest so najbolj narasla Marseille, Nice, St-Etienne, Lyon, Strasbourg, Toulon in Toulouse. Padlo pa je prebivalstvo v Le Havru, Rouenu, Bordeauxu in Parizu. Slednji je izgubil 35.043 duš, zato pa je naraslo število ljudi v pariških okoliših občinah, tako da izkazuje sešinski departman v celoti (izvzemši Pariz) nad četrt milijona porasta napram 1921.

× Influenca v Berlinu, Budimpešti in Parizu. Kakor poročajo iz Berlina, je val influence dosegel že glavno mesto nemške republike in zahteval že tudi nekaj žrtve. Okrog 400 ljudi je tako bolnih, da se morajo zdraviti v bolnišnicah. Resnejša gripa se je pojavila v Wormsu, kjer je umrlo do 17 ljudi. Tudi v Budimpešti razsaja bolezen in se širi z veliko naglico. Bolnica Sv. Ladislava je prenapolnjena. Na zapadu se je pojavila bolezen posebno močno v Parizu, kjer se umrljivost na influenco obolenih ljudi stalno večja.

Prizor iz meddržavne rugby-tekme med Irci in Francozi, ki je končala z zmago Ircov.

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Brez naglice je napravil v slabo zbite deske mlininske zgradbe nekaj strelnih lin. Vanje je namestil vse arkebuze, kolikor so jih imeli; trebalo jih je le še zapaliti. Mimo teh so jim ostali še samokresi. Ko je videl svojo artiljerijo razpostavljeno, se je tiho in zadovoljno namuznil.

Baš tisti mah, ko se je solnce dvignilo izza obzorja, je dal Guise znamenje za naskok. Ogromen krik mu je odgovoril in vojska se je z vseh strani zagnala proti višini. Toda že v naslednjem trenutku se je ustavila in ohromela od začudenja...

Iz mlina je bila stopila trojica mož, ki so nesli četrtega, od glave do nog povitega z vrvmi. Kakor bi trenil, je bil privezan na eno izmed vetrnih kril...

»Maineville!« je kriknil Guise ves prepaden.

A že so obleganci potegnili nasprotno krilo k tlom in so privezali nanj drugega nesrečnega!

»Bussi-Leclerc!« je vzkliknil Maurevert.

»Pali!« je zatulil Guise. »Postrelite jih, satane!...«

Sto arkebuz je zagrmelo na mah. Nekaj minut je vse streljalo, ne meneč se za to, da lahko zadene nesrečnega, ki sta visela na vetrnih krilih. In ko se je razgubil dim, so uzrli Pardaillana, ki je stal na vrhu lestvice, mahaje s klobukom v pozdrav. Nato je sunil lestvico z nogu, da se je prevrnila, ter je izginil v mlinu... In vetrna krila so se jela vrtiti!

»Na pomoč!« je z grozo kričal Maineville, ko ga je odnašalo

»Pomagajte!« je rjovel Bussi-Leclerc.

»Naprej! Naprej!« je tulil Guise, blazen od gneva.

Iz mlina sta se grmle usula blisk in svinec: Pardaillanova dvajstotica arkebuz je opravljala svoje delo. Toda napadalec ni bilo več moči ustaviti; še dve minuti in besni človeški val je s strašnim krikom vdril v mlinarijo... Pardaillan, Karel in Picouic so sprožili samokrese... Vsa ogromna množica je razsajala okoli mlina.

»Na pomoč! Na pomoč!« sta hropla Maineville in Bussi, ki ju je še vedno vihtilo v zraku.

»Udri! Kolji!« so tulili arkebuzirji, meščani in lokostrelci, pritiskaje v mlinarijo.

In njihovo strmenje se je izpreminjalo v ometično grozo. V hiši ni bilo nikogar! Tedaj je nekdo opazil stopnice, ki so vodile v mlin. Še tisti mah je udrlo dvajset, petdeset, sto oborožencev v zgornji del mlina.

»Nikjer nikogar!...«

Oblegana trojica se je bila spustila v spodnji del, Picouic s poslednjima dvema samokresoma, Pardaillan in Karel vsak s svojim mečem v rokah. Okoli njih in nad njihovimi glavami je rjavelo in besnelo kakor v peklju.

Spodaj je Pardaillan privzdignil dve deski in je pokazal tovarišema pot v notranjost podgradka...

Spustili so se dol, v poslednje pribežališče. Tu jim je bilo umreti, prodati življenje po kar najdražji ceni. Pardaillan je skočil zadnji ter je popravil deske nad seboj, kakor je vedel in znal.

Zdaj so stali na zemlji. Napadalec se še niso upali v pritlični prostor. Trojica je slišala njihovo vpitje:

»Pozor! Nemara imajo spodaj smodnik in ga mislijo zapaliti!...«

Naposled se je eden osmelil in je pogledal. Ko ni opazil nikogar, je prihrumela vsa tolpa; že je teptala po deskah, ki so jih obleganci pravkar ostavili!... To je bil konec! Še trenutek in odprtina, skozi katero so se rešili, bo odkrita. Postrelé jih z arkebuzami ali pa jih zajamejo kakor tigre v brlogu...

V tem strašnem trenutku se je Picouic zazdelo, da se mu zibljejo tla pod nogami... Pripognil se je in jel tipati po temi. Utipal je kameno ploščo, ki se je majala, kakor bi se nekdo izpod zemlje upiral vanjo!... Picouic je vzkliknil... Pardaillan in Karel sta mahoma uganila, kaj se godi, in vsi trije so se z vsemi silami uprli v ploščo, meneč, da jo vzdigujejo napadalec, ki jih hočejo po tej skrivni poti zagrabiti v hrbet!

Tedajci pa je zastokal pod ploščo turoben glas:

»Oh, lopovi! Zadelali so mi izhod! Le čakajte, pokoljem vas vse do zadnjega!...«

»Croasse!« je zavpil Picouic. »To je Croasse!...«

Odvalili so ploščo, da sami niso vedeli kdaj. Zagledali so rov,

v rovu vlaže kamene stopnice... in na stopnicah Croassa, ki jim je prepadeno buljil naproti!...

Še preden se je utegnil osvestiti, je planila trojica v rov in je stekla v črno temo. Picouic je vlek za seboj Croassa, ki se je jedva upal vprašati, kaj se godi. Čez deset minut so prispeli na drugi konec rova, pod kapelico Sv. Roka. To je bilo v trenutku, ko so oblegovanci našli odvaljeno ploščo in so se jeli z vsakatero opreznostjo spuščati po stopnicah...

Ni dvoma, da je bil podzemeljski rov prebivalcem mlina neznan. Bržkone so ga uporabljali za časa verskih bojev, zakaj mlin je bil še nekaj let pred našo zgodbo del cerkvenega posestva pri Sv. Roku. Vsekako je zdaj rešil vitezu in njegovim spremljevalcem življenje. Dospeli so v kapelico, odprli vrata in mirno stopili med množico, ki se je gnetla ob znojju griča ter buljila v mlin. Nihče jih ni spoznal, nihče jim ni sledil, ko so se brzo vrnili v Pariz, naravnost v Progarsko ulico.

Sele doma so jeli izpraševati Croassa o njegovih doživljajih.

»V kapelici sem se moral boriti s celo trumo teh razbojnikov, ki sem jih vse zapodil v beg,« je začel svojo istorijo; »tedajci pa jih je prihrumelo šest ali sedem od zadaj in so me vrgli v nekakšno črno jamo, kjer sem izgubil zavest. Ko sem se vzdramil in sem začul bojni trušč, sem hotel priti za vami. In tako...«

In tako je Croasse še dolgo pripovedoval. Ko je končal, mu je Karel čestital, a Pardaillan se je nekam čudno nasmehnil, rekoč: »Junačina si, Croasse! Taka, da ti ni primere pod solncem!...«

Celo Picouic mu je ganjeno stisnil roko...

»Ali sem mar res junak, ne da bi se zavedal?« je pomislil Croasse sam pri sebi. »Jo, jo, drugi si bom moral bolj priznati!...«

XXI.

Pri montmartrskih benediktinkah.

Nosilnica, ki je bila zunaj zavešana s preprostimi usnatimi zastori, znotraj pa prevlečena s svilo in obložena z razkošnimi blazinami, se je pomikala po mostu Naše Gospe. Spremljala jo je desetorica dobro oboroženih jezdecev v temnih oblekah, eden spredaj, drugi deset korakov za njo. Neprestano opazujejo nosilnico, je sledil dalje zadaj visok in plečat mož, do oči zahotan v svoj plašč.

Pralnica in likalnica HAMANN Ljubljana Mestni trg 8 (na dvorišču)

PREMIJERA! DANES PREMIJERA!

Hanns Heinz Ewers: **Človek brez sence — Praški študent —**

Nelezanimivo filmsko delo po znanem romanu slovitega Ewersa, polno mistike, ljubavi in pustolovščin. — Mladi praški študent, poln življenja, proda za 600.000 zlatih cekinov svojo senco. — Novo življenje v sijaju in bogastvu. — Denar — ljubezen — pustolovščine. — Senca sili nazaj in preganja do sedaj veselega študenta, ki ga predvaja največji filmski umetnik, sijajni

Conrad Veidt

V ostalih vlogah elita filmskih prvakov Werner Krauss, Agnes Eszterhazy, Ferd. von Alten, mlada Elica la Porta itd.

Predstave ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

Pri vseh predstavah svira pomnoženi orkester.

Elitni Kino Matica, najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

✕

Po rlega srca naznanjamo, da je naš nad vse ljubljani v dobri soprog, oče, tast, stric in stari oče, gospod

Alojzij Bernardi

danes, 10. januarja 1927 ob 24. uri po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere za vedno zatisnil svoje oči.

Pogreb preblagega pokojnika se bo vršil v torek dne 11. januarja 1927 ob pol 4. pop. iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1927.

Ivana Bernardi, soproga;
Alojzij, Roman in Rajko, sinovi; Paula Vrečar in Ruža Steyer, hčeri; Anton Vrečar, Josip Steyer, zeta; 1325
Marinka, Bernardi, Majda Vrečar, vnukinji.

Zahvala.

Ob prezgodnji izgubi svojega soproga, očeta, sina oziroma brata, gospoda

dr. Otmarja Oblaka

zdravnika v Kranjski gori

izrekam tem potom vsem, ki so na katerikoli način izrazili svoje sožalje, našo najiskrenejšo zahvalo

Posebno se zahvaljujemo vsem onim v Kranjski gori, ki so lajšali zadnje trenutke blagopokojnika ter mu izkazali zadnjo čast; dalje zahvala železniški direkciji za posebno naklonjenost ob prevozu trupla v Logatec, zahvala vsem v Dol. Logatcu za sočutno spremstvo iz postaje na farno pokopališče.

Dol. Logatec, dne 8. januarja 1927.

Anica dr. Oblakova, soproga; Gorazd, sin.
Skupna družina Oblakova.

ZAHVALA.

Ob bridki izgubi naše nadvse ljubljene soproge in blage matere, gospe

Leopoldine Vutkovič roj. Pribil

izrekamo tem potom najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so nam na katerikoli način lajšali našo neizmerno bol. Zahvaljujemo se č. g. župniku Tratniku za ganljiv nagrobni govor, č. g. kaplanu Slandru za tolažilne besede pokojnici na smrtni postelji in g. dr. Škofu za njegovo plemenito in požrtvovalno skrb. Najprisrčnejša zahvala vsem udeležnikom spreveda, osobito Krčanom ter katehetoma g. p. Rafaelu g. p. Avzeliju. — Končno še najtoplejša zahvala združenima moškma zboroma krške Glasbene Matice in rajhenburške Sloge za nadvse ganljive žalostinke.

V RAJHENBURGU, 8. januarja 1927.

Žalujoča rodbina Vutkovič.

Advokat

dr. Avg. Reisman v Mariboru

je preselil svojo pisarno v Slovensko ul. 11. I. nadstr.

Telefon šte. 99.

MONOGRAMI

za perilo, robce in suknje se vežejo najceneje pri

TONI JAGER,

Ljubljana, Dvorni trg šte. 1.

Jelšev les

okrogel (tudi drobnejše blago)

kupimo

za takojšnjo ali poznejšo dobavo proti gotovini. — Ponudbe s ceno postavno vagon na: Poštni predal 152, Ljubljana.

Zastopnik (potnik)

vešč mešane stroke, zelo agilen in ki pouje z lastnim avtomobilom, prevzame stalno zastopstvo tovarne ali veletrgovine za Slovenijo, Koroško in Prekmurje

Cenjene ponudbe pod „Takoj“ na ogl. odd. „Jutra“.

Novo ustanovljeno Komis. prodajno podjetje „EZO“

v paviljonu „I“ Ljubljanskega velesejma. T 140

posreduje

pri prodaji rabljenih predmetov vseh vrst.

Predmeti bodo razstavljeni v posebnem paviljonu in bodo interesentom vedno na ogled.

Posebni oddelki za pohištvo, starine (antikvite), stroje vseh vrst, avtomobile itd.

Zahtevajte podrobne informacije.

T 140. 1327

Delikatesna trgovina in zajtrkovalnica

★ **T. ŠTRUKELJ**

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 5

NAZNANJA OTVORITEV TOČILNICE

Točijo se: pristna štajerska in dal-matinska vina, pivo, vermut, malaga, konjak, čaj, rum, žganje in likerji.

Velika zaloga finih likerjev znanih tvrdk: Arko, Patria, Alko, Kelico, Digay, Gessler-Jägerndorf, Levert (Holandska) itd., itd. Vino v buteljkah tvrdke Baebler, letnik 1921.

Velika izbira bombonov, keksov in čokolade tvrdk: Sonda-Beograd, Heller-Wien, Talmone, Ruff in Union.

Razne tu- in inozemske ribje konzerve, marinirane ribe. Vse vrste pastet in konzervirano sadje. Pravi emendolski in bohinski sir, Gorgonzola, shalet i. t. d., i. t. d., i. t. d.

Vsak dan sveža šunka in drugo mesno blago, gorke hrenovke, žolca, ogrska salama Gavrilović (Petrinje).

Garnirajo se fini narezki po solidnih cenah.

Za mnogobrojni obisk se priporočam slavnemu občinstvu ter zagotavljam, da bom vedno postregla s svežim blagom in pristnim vinom.

TONI ŠTRUKELJ

Solidne cene! Točna postrežba!

BRAZAY

francosko žganje z mentolom

Dobite ga v vseh lekarnah, drogerijah in večjih prodajalnah.

Zahtevajte povsod

Brazay francosko žganje

Generalno zastopstvo in depot za SHS pa ima

„Destilat“ d. d. v Zemunu